

מזל התאחדותנו

יוצא לאור

ע"י התאחדות אברכים דהסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בני ברק - אלעד

כ' שבט תשס"ט

יתרו

שנה י"ג גליון תקצ"ז

תוכן העניינים

לקח טוב.....	עמוד ב'
שבת בשבתו.....	עמוד ג'
דבש תמרים.....	עמוד ה'
בשפתי צדיקים.....	עמוד ז'
פרפראות לחכמה.....	עמוד ט'
ודרשת וחקרת.....	עמוד י'
פניני התורה.....	עמוד י"ג
חוקים להורותם.....	עמוד ט"ז
הילולא דצדיקיא.....	עמוד ט"ז
דבר בעתו.....	עמוד י"ט
משולחן מלכים.....	עמוד כ"ב
דברות קודש.....	עמוד ל"ב

להכנסת מודעות, ברכות מזל טוב,

הנצחת שם, לעילוי נשמת

ולכל שאר עניני המערכת

הארות והערות וכדו'

אפשר לפנות

להר"ר יושע פאליק שווארץ הי"ו

011-972-527617061

עתה ידעתי כי גדול ה'

ככפר נידה רחוק מן הישוב ישבו הכפריים ולא ראו מימיהם את המלך ולא הכירו כלל את נימוסיו ואת דנהגתו, הם רק שמעו שיש מלך גדול שהוא שלט על הרבה מדינות, הוא ממליך מלכים בכל המדינות לפי רצתו ומושיב שרים גדולים וקטנים לפי ראות עיניו.

באחד הימים החליט בן הכפר שהוא ללכת ממדינה למדינה, בלכתו הוא ראה לפניו אדם לבוש שש ורקמה ומעוטר בזהב ובאבנים יקרות, הוא אמר בלבו: וודאי זהו המלך הגדול המושל בכל המדינות, אולם כששאל אחדים מי הוא האיש הזה, אמר לו: איך זה אלא אחד השרים הקטנים של המלך, מעליו ממונים שרים רבים גדולים ממנו, ומעליהם המלך בכבודו ובעצמו.

הכפרי המשיך במסעיו ופגש שר גדול יותר מזהשר הראשון, ואחר כך פגש שר גדול יותר מהקודם, עתה הוא כבר בטוח כי הוא רואה את המלך בכבודו ובעצמו, אולם שוב אמרו לו כי באמת אדם זה הוא שר גדול המושל על כמה מדינות, אולם גם הוא אינו אלא אחד מעבדי המלך, וכל גדלותו ועושרו באו לו מאת המלך, ואם המלך לא היה מעוניין בשר זה, הוא היה מורידו מגדלתו.

באותה שעה הכיר בן הכפר את גדלותו של המלך, כי הוא אמר בלבו, אם המלך חלק לזולתו כל כך הרבה כבוד ועושר, וודאי וודאי שהוא כה גדול עד שכל הכבוד שהעני רואה כאיך וכאפס הוא לעומתו, שודאי אם הכבוד והעושר הללו היו נחשבים בעיני המלך, הוא לא היה מוסר אותם לאחרים.

עפ"י משל זה מפרש המגיד הק' ממעוררמש ז"ע מאמ"כ בפרשתן וישמעו יתרו את כל אשר עשה אלוקים למשה ולישראל, פ"י שה' מינה את משה וישראל לשרים, דהיינו שהוא מולך עליהם והם רק שרים, באותה שעה הוא הכיר בגדלות ה' ואמר בלבו: וודאי שה' לא היה מוסר למשה ולישראל את כל הכבוד הזה ולא היה עושה להם את כל הנסים הללו, אילולא גדלותו שאינה נתפסת כלל בעינינו, וודאי שכל זה הוא כאין בעיניו, וה' עצמו הוא לאין שיעור גדול מהם.

באותו בן כפר הבין יתרו ממה שראו עיניו אצל משרתי המלך, את גדלותו של מלך מלכי המלכים הקב"ה ואמר עתה ידעתי כי גדול ה'.

לקה טוב

ליקוטים יקרים, מפני סופרים וספרים, ע"ד מוסר וחסידות נאמרים

עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלוקים כי בדבר אשר זדו עליהם, והוא תמוה מה ענין זה לזה, ונראה לי דכתב האלשיך ולך ה' ההסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו, ופי' שזהו הסד ה' שמשלם להעוברי עבירה מדה כנגד מדה, שעל ידי כן יראה בעל העבירה שהעונש באה לו על המעשה וההטא שעשה, ועל ידי כן יתעורר לשוב בתשובה על זה, וזהו ולך ה' ה' הסד" כי אתה תשלם לאיש "כמעשהו" היינו מדה כנגד מדה, וזה הסד כי עיי"ב יזכור האדם הטאיו וישוב בתשובה שלומה, וזה שאמר יתרו עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלוקים ר"ל גם בעת העונש שמכונה למדת הדין הנקרא "אלוקים" יש בתוכו הסד גדול המכונה לשם ה' וזה שאמר כי גדול ה', היינו ההסד מכל האלוקים היינו הדין כי אפילו בשעת עונש רחמים איתא והוא כי בדבר אשר זדו עליהם והוא מדה כנגד מדה וזה מעורר לתשובה, נמצא שגם העונש הסד הוא מאת ה'; ואף מדת הדין יש בזה הסד גדול.

(תולדות יעקב יוסף)

☆

בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני, ופירש"י ז"ל ביום הזה, בראש חודש, לא היה צריך לכתוב אלא ביום ההוא, מהו ביום הזה, שיהיו דברי תורה החדשים בעיניו כאילו היום נתנו עב"ל, וצ"ל מכיון שפי' רש"י ז"ל ביום הזה בראש חודש, א"כ איך יתכן לדייק מכיום הזה שיהיו דברי תורה החדשים בעיניו כאילו היום נתנו, הלא אז בראש חודש עוד לא נתנה תורה אכן נראה הכוונה על ענין ההכנה שנצרך לעסק התורה הקדושה, שתהיה כמו אז שמראש חודש ועד מתן תורה התעצמו והתגברו בוריוות ההכנה לקבלת התורה הקדושה לצד השקם ותשוקתם אליה על ידי שהיתה אז דבר חדש, כמו"כ בכל יום ויום צריך האיש הנלכב להכין את עצמו

בהכנה כזו לדברי תורה כאילו זה דבר חדש.

☆

ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני, פי' רש"י מהו תלמוד לומר לחזור ולפרש מהיכן נסעו, והלא כבר כתיב שכרפידים היו חונים, בידוע שמשם נסעו, אלא להקיש נסיעתן מרפידים לביאתן למדבר סיני מה ביאתן למדבר סיני בתשובה אף נסיעתן מרפידים בתשובה עב"ל, ויש להקשות מהיכן מוכח שעשו תשובה בעת ביאתן למדבר סיני ונראה שזה משמע ממה דכתיב אחר כך, ויהן שם ישראל נגד ההר, ופי' רש"י כאיש אחד בלב אחד, והיינו שכל אחד הסתכל בעצמו על הסרונות שלו ונדמה שהאחר גדול ממנו, על ידי זה באו להיות להם לב אחד.

☆

והגבלת את העם סביב לאמור השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצהו, היינו אף כי יכול איש להיות בשעה אחת ברום המעלה וגבול מאוד עם כל זה לא טוב לילך שלא בהדרגה ולא יחפש מדריגות גדולות בשבילו, כשהוא עדיין לא הגיע לזה, וזה מרמז הפסוק "השמרו לכם עלות בהר" היינו השמרו לכם לעלות במדריגה גבוהה יותר מכפי יכולתכם, כשאנו רק נוגע בקצהו, היינו כשהוא עוד לא הגיע למדרגות נעלות ונשגבות אלוכי צריך לילך בהדרגה וממדריגה למדריגה ויש שמפרשים השמרו לכם עלות בהר כל עוד שיש לכם אויה שהוא שייכות ליצה"ר הנדמה כהר, עליכם להישמר שלא לעלות למעלה ממדריגתכם וזה השמרו לכם עלות אל תעלו במדריגות גבוהות "בהר" כשיש לכם שייכות עם יצה"ר. (פתרי תורה)

☆

במשוך היובל המה יעלו בהר, במשוך היובל כשיגיע זמן הגאולה ויתקע בשופר גדול להרותינו, המה יעלו בהר אז נגאל

ואפי' אנחנו לא ראויים לכך רק יבא העת והקב"ה יגאלנו ברחמי המורבים ואפי' כשאנחנו לא ראויים לכך. (נועם אלימלך)

☆

ויתיצבו בתחתית ההר, ודרשו חז"ל שכפה עליהם ההר כנגיף וכו' לכך כפה הקב"ה על ישראל הר כנגיף ללמד שגם שאינו הושק לתורה ועבודת ה' מ"מ אינו בן חורין להבטל, רק יעשה בעל כרחו וידמה כפי שכופין אותו לעשות בעל כרחו והוא דרך טוב לאיש ישראלי לימי הקטנות, שלא יבטל התמיד מעסק לימודו ועבודת ה' יתברך, גם שאינו הושק דמכל מקום עושה מעשה. (בעל שם טוב)

וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק, כי ראה רומז למדרגה גבוהה וכן חזינו שראשי ישראל נקראים עיני העדה, כי ראה למדריגה עליונה ירמו, וזהו וירא העם בהסתכלותם והביטו אך שהמצוות הם גדולים והזקים ומי יוכל לעמוד בהם וינעו לבכם, ויעמדו מרחוק פירוש נתנו עצה ותחבולה להעמיד הדברי תורה על גדרים וסיגים והרחקות שעשו רז"ל וזו ויעמדו עשו העמדה להמצות על ידי מרחוק פירוש על ידי ההרחקות והסיגים שנדרו רבותינו ז"ל. (אוהב ישראל)

☆

וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק, בשם הבעל שם טוב וירא העם וינעו ואם מנעני את עצמו בשביל וירא העם זה סימן ויעמדו מרחוק היינו שהוא רחוק מה' יתברך. (ליקוט משה)

☆

וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים, כל אחד ואחד מסוגל לראות ולהשיג את האור הגנוז שהתורה באמצעות הקולות של תורה ותפילה את הקולות אך נתאי אחד דבר ואת הלפידים שהלימוד והתפילה יהיו בהתלהבות. (תולדות יצחק)

שבת בשבתו

אמרות קודש בעניני שבת נאמרים על פרשת השבוע ערוכים וסדורים

מנוחה בשבת היא אף מיצר הרע

ועשיית כל מלאכתך וגו', איתא ברש"י ז"ל כשתבא שבת יהי בעיניך כאילו כל מלאכתך עשויה כו'. היינו אפילו מלאכת שמים והמלחמה עם היצר הרע, כי אם עובדים את הש"ת באמת וכראוי בימות החול הרי יש בשבת מנוחה מיצר הרע והעבודה הזאת, גם היא נחשבת בשבת כעשויה. (היחידה הרי"ם)

המקדש עצמו נעשה משכן לשכינה

ואם מזבח אדמה תעשה לי וזבחת עליו את עולותיך ואת שלמיך וכו'. נודע כי עיקר התאווה בא לאדם מפני שנועד ע"י תאוה, נמצא עיקר התאוה בא מהגוף, ויש ב' מיני תאוה תאוה שאין בו מצוה כלל כמו אכילה בימי החול, צריך האדם לשבח התאוה שלא יהיה לו תענוג כלל רק יהיה כולו כליל לגבוה ויהיה כוונתו רק לשם שמים, אבל בשבתות וי"ט שהאכילה הוא מצוה להתענג רשאי לטעום טעם תענוג רק יהיה כוונתו לשם שמים שהתענוג שיש לו הוא לעשות נח"ד לשמו יתברך לקיים וקראת לשבת עונג, והוה נקרא בחינת שלמים שיש בהם חלק לגבוה וחלק לבעלים. וז"ש אם תובח אדמה תעשה לי ר"ל שתזבח תאות הגוף הבא מאדמה תעשה לי לשמי, וזבחת עליו ר"ל שתזבח עליו התאות אכילה, את עולותיך ר"ל האכילה שאין בה מצוה תעשינה עולה שיהיה כולו כליל לגבוה, ואת שלמיך ר"ל האכילה שיש בה מצוה ויש חלק לאדם שמוותר להתענג כמו בשבת וי"ט, אעפ"כ צריך שתזבח התאוה ולא יהיה כוונתך רק לקיים מצות בוראך, ואם תעשה כן יקיים בך בכל אשר מקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך, כמו שפירש המגיד מ"ש שמים שלא נאמר אשר תזכיר את שמי, כי האדם אם מקדש עצמו כנ"ל זוכה להיות משכן לשכינה וכביכול שכינה מדברת בקרבו וז"ש אשר אזכיר את שמי והבן. (דו"א יב"ש)

זכור ושמו בדבור אחד נאמרו

זכור את יום השבת לקדשו, פרש"י שאם נזדמן לך חפץ יפה תהא מזמינו לשבת, הקשה הרמב"ן דהוה כנגד ההלכה, דהלכה כב"ה, דאי' בגמ' (ביצה טז) ונראה לפי"ש הרדב"ז (ח"א סי' י"א) במי שהיה אסור במאסר, ופעל אצל השר שיניח לו יום אחד לצאת, דיצא מיד להתפלל בצבור, ולא יעבור על המצוה להמתין עד יום כיפור, אף דיום חול קלה מיום כיפור, עכת"ד, לכן הלל שכל מעשיו לשם שמים, ואכילתו בחול ג"כ היה לשם שמים, אף דעונג שבת גדול המצוה יותר, אין מעבירין על המצוות. והנה "ל ד"שמו"ר הוא עפ"י"מ שפרש"י (כ"פ בא) ושמתם את המצוות, מצוה הבא לידך אל תחמיצוה עי"ש, וזמה הטעם נמי אין מעבירין על המצוות, ו"זכור" הוא כפרש"י אם נזדמן לך חפץ נאה תהא מזמינו לשבת, אך בני עליה שכל מעשיהם לשם שמים אל יחמיצו המצוה, והיינו שמור שלא להחמיץ, לכן "זכור ושמו בדבור אחד נאמר", דאלו ואלו דא"ח והלכה כשמאי נמי, אלא דשמאי להורות בא לרוב העולם, והלל הורה לבני עליה שכל מעשיהן לשם שמים. (ערך ש"י)

על ידה נקראים בנים למקום

ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה מכל העמים, אי' במדרש ושמרתם את בריתי זה שבת אות ברית הוא לעולם, לזה נכון סמיכות אומרו והייתם לי סגולה מכל העמים כי בשמירת שבת ניכר סגולות ומעלות ישראל אשר המה בנים למקום וניתן להם יום מנוחה ועונג מתנה טובה שיש לו יתברך בבית גגזיו, כי גוי ששבת חייב מיתה.

ע"י גושעים בכל דבר

כי יהיה להם דבר בא אלי ושפטתי בין איש ובין רעהו, והודעתי את חקי האלהים ואת תורותי, היינו אם יארע להם איזה בקשה בצרכיהם, אז באים אלי שאתפלל עליהם, אבל מה כתיב בתריה "והודעתי להם את חקי האלקים ואת תורותי" היינו שיתנהגו כשורה בענין שמירת שבת קודש.

(מהר"י מבבלזא ז"ל קט"א אמרי קודש)

באים לידי אהבת השם ואהבת ישראל

ועתה אם שמוע תשמעו בקולי וגו' והייתם לי סגולה וגו', ונ"ל דהנה איתא בסידור האר"י הק' בכונת ברכה של ערבית של שבת בברכת אוהב עמו ישראל השם של ברכה זו בניקוד סגול, ונ"ל דהנה שבת הוא כלל כל התורה, ומצות עשה של ואהבת לרעך כמוך הוא ג"כ כלל כל אורייתא, והנה אורייתא וישראל וקב"ה חד, ואם האדם אוהב את כל אחד מישראל הקב"ה כביכול מחבר עמו כנ"ש ואהבת לרעך כמוך אני ה' ר"ל אם תאהב כל אחד מישראל אני ה' עמכם בחירותא חדא, ובשבת קודש בא האדם לידי אהבת ישראל ואהבת הש"י, ולזה מרמז נקודת סגול"ב נקודות זה אצל זה, וחד לעילא מרמז לשני בני אדם מישראל ואוהבים ז"א וז"ב וקב"ה עליהם, וע"כ בשב"ק דבא האדם לאהבת השם וישראל ע"כ הברכה של אוהב עמו ישראל, השם נקוד בנקודת סגול כנ"ל, וע"כ אמר ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ר"ת שבת, אין ועתה אלא תשובה, ור"ל דבשב"ק מחויב אדם לשוב מעונות שבידו וממילא בא לאהבת השם ולאהבת ישראל, לזה והייתם לי סגולה ר"ל נקודת סגול כנ"ל. וע"כ אמר אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל פירש"י לא פחות ולא יותר נ"ל דהוה הכלל גדול בתורה אהבת השם ואהבת ישראל.

ע"י זוכים לקבל התורה

אמרו חז"ל (שבת דף טו:) דכולי עלמא בשבת גינתה תורה לישראל, י"ל כי על שבת נצטוו עוד במרה קודם קבלת התורה (סנהדרין טו:) היינו שע"י שקיבלו במרה את השבת היתה זו הכנה שעל ידה זכו לקבלת התורה, וז"ש בשבת גינתה תורה לישראל, היינו ע"י אור שבת, התורה היתה חמדה גנוחה אצלו ית' אלפיים שנה קודם בריאת העולם (ספחים נד.) ואפ"ל מלאכים ושרפים לא זכו לה, ורק ע"י שקיבלו ישראל את השבת תחילה שוב היו ראויים לקבל גם את התורה. (דברי שמואל)

קהל יטב לב ד'סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בני ברק

שמחו צדיקים בה' והודו לזכר קדשו

מעומק ליבנו פנימה, קול מברכים נרימה, ונשגר זאת הברכה, באהבה והערכה, קדם פני כבוד מורינו, ומורה דרכינו, המסור אלינו בכל לב ונפש, לכל אחד מאתנו מטיב בדעת תורתו וחכמתו, בהדרכה ישרה ובמיטב תבונתו, אוהב את הבריות ומקרבן לאביהם שבשמים, בהרצת תורה ויראת שמים, למענינו לא ישבות יומם ולילתא טוב עין הוא יבורך, מקבל את כ"א במאור פנים ובשבת, מפיח בנו רוח חיים בדרשותיו הנלהבים ואמרותיו היקרים, מחזק את לבבינו ללכת בדרכי ישראל, איש האשכולות, פה מפיך מרגליות, רועה נאמן לעדתו, צמוד לליבנו, ומאיר נתיבתנו

מורינו הגה"צ ראש ישיבתנו שליט"א

לרגל השמחה בביתנו נאוה באירוסין בנו הבחור החשוב והמצויין, נודע לתפארת ולגאון, פרע"ה הרב משולם זושא מייזליש שליט"א

עב"ג המהוללה ב"ק שתחי' בת האי גברא רבא ויקירא, ענף עץ אבו"ת בהדר ותפארה הרה"צ רבי ברוך אברהם האלבערשטאם שליט"א אב"ד קראשנוב חתן הגאון הצדיק אבד"ק סטריזוב שליט"א

והברכה אחת היא לכבוד אביו הגדול פאר מקדושים, רועה נאמן לעדתו, על ישראל הדרתו,

כ"ק הגה"צ אב"ד קהל יטב לב ב"פ שליט"א

ושלוחה ברכותינו ברכת הדייט, יה"ר שבית צדיקים יעמוד, בהדר הווד, ויזכה לראות ולרוות רב תענוג ונחת מכל יוצאי חלציו, עדי נזכה לב יאת מלכא משיחא, ומלכינו בראשיתו בעגלא ובזמן קריב, אמן.

המברכים באהבה ובהערצה

מרדכי שווארץ

הלל פרידמאן

בשם מתפללי ביהמ"ד ברה"ר רמב"ם

אליעזר פאלאטשעק

שלמה זלמן דאסקאל

בשם מתפללי ביהמ"ד בזכרון מאיר

יקותיאל יצחק בראך

אלימלך דאווידאוויטש

בשם מתפללי ביהמ"ד הגדול בשיכון

דבש תמרים

פגנינו יקרים, מבאר הפרוה שרים, רבותינו הקדושים עצי התמרים

לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא וכו' זכור את יום השבת לקדשו, וייל עפמי"ש הטויו לפרש מאמרם זיל השומר שבת כהלכתו אפילו עובד עיז כדור אנוש מוחלין לו, דאפי' בעבירות החמורות התשובה ויהכ"פ תולה ויסורים או מיתה ממרקים עיי שמירת שבת מוחלין לו מיד, והנה התחלת שמירת שבת בכניסת הלילה לקדשו בדברים כמבואר בשו"ע צצרך לומר ויכולו מעומד כי אנחנו עדים בדבר כי ששת ימים עשה ה', ועדת צצרך להיות בעמידה, וא"כ מי שנשבע לשקר הרי פסל לעדות, ושוב אינו יכול לקיים מצות קידוש היום דהוא עדות על בריאת שמים וארץ, ושוב אינו שומר שבת כדלכתו ואז לא מהני תשובה לבד כי אם עיי פרעון ויסורים, והן דברי הכתובים שלפנינו לא תשא וכו' כי הו זכור תמיד את יום השבת לקדשו ואם ישבע לשקר אין קידושו קידוש כי הוא פסל לעדות, ויי"ש כי לא ינקה ה' את אשר ישא את שמו לשוא, שהנשבע לשקר אינו שומר שבת כדלכתו, ומבלעדי השבת לא יתכפר לו עוונותיו. (ייטב זב)

☆

כי בדבר אשר זדו עליהם, פרשי' הביא כתרנומו ארי כפתגמא די חשיבו מצראי למידן ית ישראל בי דנינו, וצ"ב וכי במחשבה לבד דמו לאבדם במים, והלא עשו כן בפועל שהשליבו כיאור תינוקות, וכן מה דאיתא בילקוט שמעון עוזא שר של מצרים למה אתה רוצה להטביע מצרים כלום הטביעו בני מנבך וכו' והשיב לו הקביה פרעה כפר בו וכו', ויובן לפי המבואר בבבלי התומי שפרעה רדף בני' במחשבה זו לטובעם בים סוף, ונתהפך

מחשבתם אשר זדו נתקיים בהם, ולכן י"ל שמה שנמכעו לא היה ממעם שהרט התינוקות שעייזו טרנו במכת בכורות מדה כנגד מדה, ונמכעו ממעם מחשבתם הרעה, דבעכו"ם מחשבה רעה הקביה מצרפה למעשה דאין להם הזקת כשרות, דאם היו סיפק בידם היו עושי, וזה שמעון עוזא דמה שרדפו אחריהם להמכעם היו רק במחשבה ומדוע דנין לטובעם בפועל, והשיב לו השי"ת פרעה כפר כי והרבה פעמים התריתי בהם וכו' והרי חזקתם רעוע ומקולקל ועל כן דינם לענש גם על המחשבה כמעשה. (דברי יוא"ל)

☆

ונתה אם שמוע תשמעו בקולי וגוי ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש ויתבאר עפיי"מ דמתאמרא משמיי הגה"ק מוהר"ש מבעלזא זי"ע על משאחז"ל הידור מצוה עד שלישי במצוה, וידוע שהקביה שומר משמרתה של תורה ואך הוא מקיים הידור מצוה עד שלישי, אך אמרו חז"ל אלמלא הקביה עוזרו אינו יכול לו, ומעתה אם האדם עושה שני שלישים מן המצוה, אז הקביה מסייע לו ועושה את השליש האחרון וזוה הוא יתי"ש מקיים הידור מצוה, עכ"ד ודפח"ח, ויי"ש הכתוב בתהלים אחת דיבר אלקום, היינו שלישי אחד מן המצוה זה שידך להקביה שהוא משלמו בעד האדם, שתיים זו שמעתי, היינו בשני השלישים הראשונים צצרך האדם להשתדל לעשותם מעצמו, וזוה יתבאר מאמר הכתוב, ונתה אם שמוי"ע תשמעיו בקולי, היינו שישמעו שני פעמים בשני השלישים הראשונים, אז ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש,

שהקביה ישלים עבורם את החלק השלישי, ועייז סיים אלה הדברים וכו' ופרשי' לא פחות ולא יותר, היינו שאין לו לאדם לפחות משני השלישים, ולא יותר, כי השי"ת משלים השליש השלישי. (ברך משה)

☆

אתם ראתם אשר עשיתי למצרים וכו' ונתה אם שמוע תשמעו בקולי וכו' היותם לי סגולה מכל העמים. ויבאר בהקדם דברי הגמ' דבני ישראל שרי לעשות מצוות ומעשי"מ על מנת לקבל פרס ולאחז"ע אסור, וכתב ביט"ל מפני מה נקרא עובד ה' אם עובד עמלקי"פ, כי עיקר העבודה הוא האמונה שמאמין בשכר ועונש, וזהו דווקא עתה אשר אותותיו לא ראינו עין בעין כי אם לשמען אוזן שמענו מאשר ספרו לנו אבותינו, אבל בימי משה רבינו אשר בצאתם מארץ מצרים ראו עין בעין שכר ועונש, שכרן של ישראל ועונשן של מצרים שעברו על דבר ה' א"כ עבודה עמלקי"פ אינה חשובה עבודה כלל, עיי"ש, ויי"ש אתם ראתם אשר עשיתי למצרים, היינו עונש לרשעים, ואשא אתכם על כנפי נשרים וכו' היינו שכר טוב לצדיקים, וא"כ ראו כמו עיניהם ענין שכר ועונש ואין שידך לומר שזהו בגדר עבודה שמאמין כדברי היט"ל, וא"כ אסור להם לעבוד עמלקי"פ, ויי"ש "ונתה" כוונן הזה דייקא אם שמוע תשמעו בקוליי דייקא, לעשות בשביל שכן צוה המלך בלי שום כוונה אחרת ומחשבה זרה, אבל לאחמ"כ היותם לי סגולה מכל העמים, כי לכם שרי לעבוד עמלקי"פ ולכל העמים אסור. (כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א)

השתתפו

במעמד אדיר למען

זונטאג פ' תרומה

כ"ט שבט הבעל"ט

...וכבר נודע בין החיים לטגולה בדוקא ומנוסה להצלחה ולהושע בכל מיני ישועות...

...ובכן נפשי בשאלתי מול אג"ש היקרים שיחיו צאי לך בעקבי הצאן ושאו דייכם לשקול שקלי הקודש לתת את תרומת ה' לטובת כוללנו קופת רבי מאיר בעל הנס ולהחזיק קופת הצדיק בתוך ביתו אל תוך

בבני בריכי

בתיכם לתניח ב ר כ ה , ו א ל ק א

דמאיר יעניו בצירוף זכות אבותינו הק' מייסדי כוללנו להושע בדברי ישועה ורחמים בבני בריכי חיי אריכי ומזוני רוחי, רב ברכות ושבע שמחות, חיי נחת וכט"ס, עדי נוכח לראות בישועתו של ישראל וציון במשפט תפודה ושביה בצדקה בב"א.

ונ"ל בעה"ח עש"ק לסדר ואיש את קדשיו לו יהיו תשס"ו לפ"ק

ה'תש"ס

יו מא דהילולא של מון הקדושת יו"ט ז"ע

בהיכל ביהמ"ד הגדול
דקהל יטב לב ד'סאטמאר
14 Hooper Street

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו וזוגה מביקים

בשפתי צדיקים

כי יבוא אלי העם לדרוש את האלוקים

מסופר על הרה"ק ר' שמואל מסאלאנט זצוק"ל (אב"ד ירושלים) שהי' כל ימיו מסור למען עם ה' והי' ביתו פתוח יומם ולילה ממש בלי הרף לכל יוצא ובא מנער ועד זקן וכשהי' בזקנה מופלגת וחלש מאוד ביקשו מקורביו לקבוע שעות מסוימות לקבלת הקהל והוא לא רצה ודחה אותם באמרו הרי אנו מצווין להדבק בדרכיו ית"ש ונאמר כי הוא אל זן ומפרנס אותנו בכל עת ובכל שעה ואין שעות לפניו רק כל כולו מסור לעולמו וכמו"כ אנחנו צריכים לידבק במידותיו ודפח"ח וזה ג"כ ה' מענה מרע"ה ליתרו כששאל מדוע יושב מבוקר ועד הערב ענה ואמר כי יבוא אלי העם לדרוש את האלוקים שדרושים ממנו שאדבק במידותיו ית"ש וזה מידתו לפרנס עולמו בכל עת וע"כ מוכרח אני ג"כ לישב כל היום מבוקר עד הערב. (אלופי יהודה)

וידבר אלוקים את כל הדברים האלה לאמר

פעם אחת בשבת תשובה לא נכנס הרה"ק מטשארטקוב לשולחנו הטהור ובסעודה שלישית נכנסו כמה מחשובי החסידים אל הקודש פנימה וסיפרו לו שהחסידים שרויים בעגמ"ז וצער על שלא זכו להסתופף בצל קדושתו וכמה מהם בא ממרחקים ועלה להם הדבר בהרבה עמל ויגיעה ולבסוף לא זכו לזה והשיב להם הרה"ק מטשארטקוב זצוק"ל האמת הוא שברצוני הי' לישוב עמכם בסעודת השבת כדרכי אך מחמת שראיתי שהשמים התקדרו בעבים וחששתי שיעצרנו הגשם ובעבור זה נעשה אצלי היסח הדעת ולפיכך אף שאח"כ נתפזרו העננים והי' באפשרי ללכת עכ"ז לא יכולתי ללכת מחמת שלא הי' לי ההכנה מחדש כי כבר הסחתי דעתי מההכנה הראשונה ובכל עבודת הקודש צריך הכנה קודם המעשה וכדכתיב בשעת מתן תורה וידבר אלוקים כל הדברים האלה לאמר ולכאורה תיבת לאמר מיותרת אך י"ל דהנה לכאורה קשה למה הי' צריך השי"ת להתחיל את התורה עם בראשית וכמה וכמה פרשיות עד עשרת הדברות והו"ל להתחיל תיכף עם עשרת הדברות שהיא עיקר אמונתנו ויסוד היסודות אך באמת כל הדברים היו הכנה לפני מתן תורה וזהו פי' הפסוק וידבר אלוקים את כל הדברים האלה פי' מבראשית עד הנה "לאמר" כדי שיוכל לאמור "אנכי ה' אלוקיך".

(בפי ישרים)

ומשה עלה אל האלוקים

באותו יום שב"ק שנסתלק הרה"ק ר' משה מסאווראן זצוק"ל ישב הרה"ק מרוזין על שולחנו הטהור במסיבת חסידיו והתחיל לומר תורה על הפסוק "ומשה עלה אל האלוקים..." אחרי שגמר התורה אמר: מעשה שהיו ביער שני שומרים וכשאחד מהם היה צועק ביער, שמע השני את צעקתו,

וענהו בקול, ויהי היום והשני הלך לו מן היער, וכשצעק השומר הראשון והנה אין קול ואין עונה, נודע לו מתוך כך שהשומר השני חלף עבר ואיננו... וכך סיים את דבריו ולא הבינו החסידים את דבריו עד שהגיעה השמועה שהרה"ק מסאווראן נסתלק מן העולם.

שמור וזכור בדיבור אחר נאמרו

פעם איקלע חזן אחד לעיר רוז'ין מקום משכנו של הרה"ק מרוז'ין זצוק"ל, בליל שב"ק כיבדו אותו שירד לפני התיבה לקבלת שבת והתחיל החזן לשיר הפיוט לכה דודי דבר שלא הי' נהוג אצל חסידי רוז'ין והרה"ק מסאדיגורא זצוק"ל הי' עדיין ילד ונכנס לחדר אביו הק' ואמר בצחוק הנה החזן שר לכה דודי שאלו אביו ולצחוק זו מה עושה ענה לו הילד האם לכה דודי זה שיר בעלמא הרי אנו אומרים בו שמור וזכור בדיבור אחד ופירושו הוא "דו זאלסט אפהיטן און געדענקען אז און יעדן דיבור איז מלובש דער אחד יחיד ומיוחד" ואצלו זה שיר.. (נר ישראל)

ולא תעלה במעלות על מזבחי

שני אברכים מעיר לאדז' שלא היו נמנים על עדת החסידים נועצו יחדיו לנסוע להרה"ק מאלכסנדר כדי להתל בו ולבשו בגדי החסידים והתנהגו כמותם כדי שלא ירגישו בהם, בערש"ק הגיעו ונתן להם הרה"ק מאלכסנדר שלום ולא דיבר עמם מאומה וכן במשך כל השבת, במצש"ק נועדו להיכנס עוד הפעם כדי לקבלת ברכת פרידה כדרך החסידים וכוונתם הי' כדי לראות דרכו ומנהגיו כדי להתלוצץ אח"כ מהם, אמר להם הצדיק האם למדתם פעם חומש ויהי כמצחק בעיניהם, כי הם התימרו לאמרו: מי ידמה לנו במקרא ובדקדוק לשון הקודש, והשיבו לו הן, ושאלם עוד האם ידעתם פי' הפסוק "ולא תעלה במעלות על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו" השיבו הן, ואמרו לו את הפי' אמר להם הצדיק אני יאמר לכם פירושו של מקרא: "במעלות" הוא מלשון "נפש כי תמעל מעל" "מזבחי" הוא הצדיק שזוהב את יצרו ותאוותו לה' וכוונת הפסוק הוא שלא תלך בערמימיות למעול מעל בהצדיק "אשר לא תגלה ערותך עליו" שאם לא תשמע רק תעלה במרמה ומעל על הצדיק אז הצדיק יגלה קלונך, את אשר אתה עושה במסתרים, דברים מכוערים ומגונים שתבוש בהם, כששמעו האברכים את דברי הצדיק ותאחזמו רעד ונמס לבם כדונג מגדל הכבושה שכיסתה פניהם והצדיק הוכיחם על מעשיהם וגילה לפניהם תעלומות מעשיהם המכוערים, האברכים כפפו את ראשם וכבו בדמעות שלישי ואח"כ ניחמם הצדיק ודיבר על ליבם דברי ניחומים בעניני תשובה ולא זזו משם עד שנעשו בעלי תשובה גמורים וקיבלו עליהם את דרכי החסידות.

(שיחות קודש)

CENTRAL INSTITUTIONS
OF SATMAR
KIRYAS JOEL - BNEI BRAK

מרכז המוסדות דרבינו יואל
מסאטמאר
קרית יואל - בני ברק

נתייסד ע"י מרן רביה"ק בעל דברי יואל זי"ע - בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

בקול רינה וישועה, נברך בזה ברכת מוזלא טבא וגדיא יאה, משמי מרומוא עילאה, קדם האי גברא רבא ויקירא, אשר לו זרוע עם גבורה, בהרבצת תורה, לשם לתהילה ולתפארה, מרים על נס תלמידי ישיבתינו המעטירה, ומפיה רוח חיים בתוככי קהילתנו המפוארה, ענוות חן וחסד על פניו שורה, מוגזע אראלים ותרשישים, שלשלת היוחסין פאר מקדושים,

מורינו הגה"צ ראש ישיבתינו שליט"א

לרגל השמחה בביתו נאוה באירוסי בנו הבחור החשוב והמצויין, נודע לתפארת ולגאון, פרע"ח הרב משולם זושא מייזליש שליט"א

עב"ג המהוללה כ"ק שתחי' בת האי גברא רבא ויקירא, ענף עץ אבו"ת בהדר ותפארה הרה"צ רבי ברוך אברהם האלבערשטאם שליט"א אב"ד קראשנוב חתן הגאון הצדיק אבד"ק סטרי זוב שליט"א

והברכה אחת היא אל מעלת כבוד אביו רב האי גאון וגדול, מעוז ומגדל, מקים עולה של תורה, עומד לנס קהילתו המעטירה, נודע לעוז ולתפארה, גן ההדסים, ערוגת הבושם,

כ"ק הגאון הצדיק אב"ד סאטמאר-ב"פ שליט"א

יהי רצון שמשמחה זו יושפע רב ברכות ושובע שמחות לנו ולכל בית ישראל עד עולם אמן

הכו"ח בהדרת כבוד ויקר

משה חיים ווייס, מנכ"ל

יוסף יהושע גרין, יצחק ברוך אילאוויטש, גרשון כף, פסח ראטה
יקותיאל יצחק בראך, יחזקאל ראטער, צבי יודא ווייס

פרפראות להכמה

מאמרים נחמדים ע"ד דרוש מיוסדים כפתור ופרח משווקדים

תורה ולכן פטרם מלפניו) וכל זה מדוקדק היטב בתשובתו כי יבואו אלי העם לדרוש אלוקים דהיינו ללמוד את המעשה אשר יעשון (וכתרגומו למתבע אולפן לשאול תלמיד מפני הגבורה) ולכן כי יהי להם דבר פני לשנים או לשלשה מהם או "בא" אלי, מוסב על כללות ישראל שכולם באים ואז ושפטתי בין איש ובין רעהו בעלי הריב, ובוזה וחדעתי להם חוקי אלוקים ותורתיו שרואים הלכה למעשה כנ"ל וא"ש ובוזה נ"ל בדרך צחות לפרש מ"ש שיהי ממחרת ואח"כ ששמחרת יוהכ"פ ה" דאל"כ הוי מצי למימר שעושים כן לכפר על עוונותיהם דהכי קי"ל (מדרש שו"ש משל"י) בשעה שהחכם יוש"ב ודורש והעם עומדים הקב"ה מוחל עוונותיהם של ישראל אך זה שהי אחר יוהכ"פ ולכן שאל מדוע אתה יושב לבדך. (חתם סופר)

☆☆☆

במדרש כששמע משה מפי הגבורה אנוכי ה' אלוךך אשר הוצאתיך מארץ מצרים פתח ואמר ברוך שלא עשני גוי, והיא פלאי, ונל"פ עפ"י מ שאחז"ל שלכך אמר הקב"ה בלשון יחיד אנוכי ה' אלוךך כדי לתת פתחון פה למשה ללמד סניגוריא על ישראל במעשה העגל לומר לי ציית ולא להם, ובוזה יל"פ הפסוקים בתהלים (פ"ג) לא יהי לך אל זר ולא תשתחוה לאל נכר אנוכי ה' אלוךך המעלך מארץ מצרים וכו' דהיינו שע"י מה שאמר הקב"ה לא יהי בך אל זר וכו' אנוכי ה' אלוךך המעלך מארץ מצרים הכל בלשון יחיד הרי בכך כאילו אמר הקב"ה למשה בפירוש הרחב פ"ך ואמלאוה עם אמתלא טובה שתוכל ללמד סניגוריא על ישראל במעשה העגל ולכן ולא שמע עמי לקולי וישראל לא אבה לי מפני שהיתה להם עילה טובה שלא לשמוע לדברי ה' כאמור, והנה בעת מעשה העגל אמר הקב"ה למשה יועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול" אלא שמרע"ה לא הסכים לזה וכמו דא"י בגמ' (ברכות לב.) אמר משה לפני הקב"ה יש לי בושת פנים מאבותי עכשיו יאמרו ראו פרנס שהעמיד עליהם שביקש גדולה לעצמו ולא ביקש עליהם רחמים עכ"ד הגמ' ובוזה יתבאר דברי המדרש כששמע משה אנוכי ה"א אשר הוצאתיך מארמ"צ בלשון יחיד ועי' וניתן לו פתחון פה ללמד סניגוריא על ישראל במעשה העגל שמח מאוד שכן מעתה לא יוכל הקב"ה לכלות את ישראל ולעשות אותו לגוי גדול ולכן אמר "ברוך שלא עשני גוי" וגדול... כיון שיש לי לימוד זכות על ישראל לאמור לי ציית ולא להם. (אוד מוצל מאש)

☆☆☆

או יאמר ע"פ מה דכתיב (דברים ד' ל"ג) "השמע עם קול אלקים מדבר מתוך האש כאשר שמעת אתה ויחיו" ולכן כאשר שמע משה קול ד' מתוך האש שאמר "אנוכי ד' אלוךך" ונשאר בחיים פתח ואמר "ברוך שלא עשני גוי" כי אם היה גוי לא היה נשאר בחיים.

וישמע יתרו את כל אשר עשה אלוקים למשה וכו', ונל"פ עפ"י מ דא"י בגמ' (ובת"ס יד.) עה"פ ויחר אף ה' במשה ששלטה בו מידת הדין ונטל ממנו הכהונה ונתנה לאהרן שנאמר הלא אהרן אחיך הלוי, אמר הקב"ה אני אמרתי אתה כהן והוא לוי אבל עכשיו הוא כהן ואתה לוי, ואיתא במכילתא עה"פ אחר שילוחיה שפטרה משה בנט, והנה התוה"ק אמרה כי כהן אסור ליקח גרושה, ולפ"י יבואר סדר הפסוקים כי קדם ידע יתרו שמה עתיד להיות כהן וא"כ ציפורה שהיא גרושה אסורה לו, אבל כאשר שמע יתרו את אשר עשה "אלוקים" למשה שמידת הדין שלטה בו ונסתלק מן הכהונה א"כ ויקח את צפורה אשת משה ואע"פ שהיא אחר שילוחיה יקחנה כיון דא"י כהן ומותר בגרושה. (תנוכת התורה)

☆☆☆

עתה שמע בקולי איעצך ויהי אלוקים עמך, וקשה דמשמע דעד עכשיו ח"ו לא ה"י אלוקים עמו אתמהה, ויש לומר עפ"י מ דמקשה בזה"ק איך תוכל השכינה להתייצב בעדת הדיינים בשעת המשפט הלא מבואר במשנה (אבות פ"א) כשהיו בעלי דינים עומדים לפניך יהיו בעיניך כרשעים, וא"כ אין אני והוא יכולים לחדר במקום אחד, ומתוך שם דבשעה שהבעלי דינים יוצאים לחוץ והדיינים נושאים ונותנים בדין אז שכניתא ביה שריא, וזהו שאמר לו יתרו מדוע אתה יושב לבדך דאם משה הוא דן יחידיו אז א"צ לישא וליתן בדין וא"כ א"צ הבעלי דינים לצאת חוצה ואיך תוכל להיות השראת השכינה אצלו, ואשר על כן פתח פיו בחכמה ואמר שתקח עמך דינים ואז ממילא צריכים הבעלי דינים לצאת החוצה בשעה שתיהיו נושאים ונותנים ואז יהיה השכינה עמך, וזהו איעצך ויהי אלוקים עמך.

☆☆☆

מדוע אתה יושב לבדך וכו', ורבו הדקדוקים בפסוקים אלו, וי"ל דיתרו בא ממנ"פ על משה ואמר מה הדבר הזה אשר אתה עשה לעם ובמאי עסקינן, אי בדיני נפשות א"כ מדוע אתה יושב "לבדך" דייקא הלא לזה לא מהני היותו מומחה אלא בעיני כ"ג דיינים (סנהדרין ב' ע"א) ואי בדיני ממונות מדוע מן הבוקר "עד הערב" הרי גומרים אפי' בלילה (שם ל"ד ע"א) ועוד מדוע "כל העם" ניצב עליך אם יש דין ודברים בין ראובן לשמעון, ואי קעסיק ללמוד תורה עם העם, מדוע אתה יושב לבדך וכל העם ניצב עליך, הלא קי"ל (מגילה כ"א ע"א) שלא יהי שונה לתלמידיו ע"צ קרקע והוא יושב ע"צ כרים וכסתות והיתה תשובת משה רבינו ע"ה כי בשעה ששנים מתעצמים לדין אזי כל ישראל באים עמהם כדי לשמוע הלכה מפי משה וללמוד ממנו הלכה למעשה, וא"כ ע"כ הוא יושב כדין היושב והם יעמדו כתלמידים (ונחזי דהרב לא ישב כשהתלמידים עומדים שאני הכא שהוא דין והיינו נמי עומא שמן הבוקר עד הערב ואינו דן בלילה אע"פ שלהלכה גומרים בלילה כי קשה לכל העם לעמוד לפניו גם בלילה ללמוד

הדרשת והקרת

ענינים נפלאים, בסוגיות ובפסולים, שמקורותיהם בפרשת השבוע נמצאים

בענין האם יציאת נשמתן של ישראל במתן תורה אסר את נשותיהן

ובשו"ת מהר"י אסאד (ח"ב ס' ד') השיג על ד' התרומת הדשן שלדבריו נמצינו למידין שהפסוק אשת רעהו ממעט ולא אשת מלאך, ושלילת המלאך מדין קידושין אינה לבד שלא יחא יכולת לו לגרום חלות קידושין, אלא גם כאשר גרם חלות קידושין כשהיה עדיין איש כמו באלוהו שקידש את אשתו בעודו איש ונהפך למלאך נפקע הקידושין מאשתו, א"כ אמאי בעינן קרא ולימוד מיוחד (בקידושין יג) שמיתת הבעל מתיר תיפוק ליה מהאי טעמא דאשת רעהו אמר רחמנא ולא אשת המת, כי הלא אשה זו כבר אינה בגדר אשת רעהו ולא אשת שום נברא, כי כמו שמלאך אינו בגדר רעהו כך גם המת אינו בכלל רעהו, לכן כתב שעל כרחק צ"ל בד' התרומת הדשן שדווקא אשת מלאך אינה בכלל אשת רעהו, כי מי שנהפך למלאך נשלל ממנו גדר רעהו, כי שוב לא יחזור כלל להתגשם וגם לא בתחיית המתים, כי מעלין בקודש ואין מורידין, משא"כ על ידי המיתה לבד שהאדם עדיין בגדר רעהו על שם העבר וגם על שם העתיד, שיחזור ויחיה בגופו, נשאר זיקת האשת איש, עיי"ש.

והרבה אחרונים וכן בס' יהושע (פסקים וכתבים ס' שלב) כתבו שאפי' אם נמעט מלאך מדין רעהו, אין המיעוט כי אם שלא יוכל לגרום אישות וחלות קידושין כשהוא מלאך, אמנם אם כבר חל הקידושין בעודו בר אנוש ואח"כ נתעלה למלאך, אין למדים מפסוק זה שקידושו אינם קידושין, והשיגו על דברי התרומת הדשן דמדיאצטריך קרא מיוחדת שמיתה מתרת משמע דאי לאו הכי לא היתה מתרת, והעליה לשמים אינה בכלל מיתה שתגרום חיתור להאשה לקנות את עצמה.

והמנחת חינוך (מצוה רה) מביא דברי התרומת הדשן ומבאר על פי שיטת רש"י (יבמות מט) שבכל ענין שאין קידושין תופסין בה, אם יצייר שהאשה תהיה תחת בעלה נפקע הקידושין ממילא, ע"ש, וכמו כן לענינינו כיון שאין קידושו מלאך תופסין, אם נתעלה האדם למלאך לאחר שקידש את אשתו, הקידושין נפקע מאילו.

ועוד העירו האחרונים על דבריו (עיין בקובץ שישירים ח"ב ס' כה, ובשו"ת חסד לאברהם תניא אהע"ז ס' כה) דלאמיתו של דבר מהילפותא שמיתת הבעל מתרת, נמצינו למידין כל העדר של בעל מן העולם הזה, ואין כוונת התורה להחזיר דווקא ע"י מיתה טבעית, כי לשון מיתה כוללת העדר האדם מן העוה"ז

הנה ידוע מה שדנו האחרונים בספריהם על פי מה שאמרו חז"ל (שבת פת) כל דיבור ודיבור שיצא מפי הקב"ה יצתה נשמתן של ישראל וכו' וכו' הוריד להם הקב"ה טל שעתידי בו להחיות מתים והחיה אותם וכו', עיי"ש.

ומבואר במפרשים (עיין בתשו' חת"י י"ד ס' שלו) שבאותה שעה היה מיתתה גמורה, והיו מטמאין טומאת מת, והחזרה לתחיה היתה כמו שיחיה לעתיד לבוא בתחיית המתים, ועם כל זאת מצינו שלאחר מתן תורה נאמר להם (דברים ה. כו) "שובו לכם לאהליכם" והותרו נשותיהם, ולא הוצרכו לחופה וקידושין חדשים, ולכאורה הרי שנינו במשנה (קידושין ב.) שמיתת הבעל מתרת את האשה מאיסור אשת איש, דאיתא וקונה את עצמה בשני דרכים בגט ובמיתת הבעל, א"כ לכאורה הרי נפקעה קידושין הראשונים, והאיך שבו אל נשותיהם כבראשונה.

ואין לומר שעשו קידושין חדשים, דא"כ איך אמר להם שובו לכם לאהליכם מאחר דפקע אישות שלהם הנה עתה כל איש יהיה יכול לישא אשה אחרת שרוצה בה וכל אשה היתה יכולה להתקדש לבעל שתחפוץ בו, אלא על כרחק שלא פקע האישות ולא היו צריכין קידושין חדשים.

ויציין דהחת"ס בתורת משה (ואתחנן) עה"פ שובו לכם לאהליכם וגו', מביא ד' הגמרא בע"ז שבא הכתוב להזהירם על מצות עונה ע"ש. ומבאר דכיון דבשעת מתן תורה יצתה נשמתן, א"כ הוי אמינא דבטל להו חיתון ואין עוד מצות עונה, ע"כ בא הכתוב להזהירם על מצות עונה.

ומכאן הביאו רא"י לשאלה אחרת שנתחבטו בה האחרונים, אודות אשת אליהו או אשת רבי יהושע בן לוי שעלו השמימה בחייה, מה דינם אם מותרים לינשא לאחר מחמת הדין של מיתת הבעל המתרת את האשה להנשא לכל העולם, או מכיון שלא היה מיתה טבעית לא היה כאן מיתה שיפקיע הזיקה ביניהם, וא"כ אסורין לעולם להנשא לאחר.

ובתרומת הדשן (פסקים ס' קב) נשאל אודות אשת אליהו ואשת ריב"ל, והשואל כותב שם: שהוא נפקא מינה לדורות אם יזכה אחד למעלה נשגבה זאת בחיים חיותו כמו אליהו זכור לטוב ור' יהושע בן לוי, האם אשתו תהא מותרת לאחרים, וכתב להשיב ח"ל: תמידי טובא למה טרחת לשאול שאלה כזאת, כי יש לומר אשת רעהו אסורה ולא אשת מלאך, שכולן רוחני ולא גופני.

יחפוץ, ועוד אפי' שוודאי משה רבינו נשאר חי, מ"מ צפורה אשתו למ"ד יתרו קודם מתן תורה בא הרי היתה שם, וא"כ הרי ודאי יצתה נשמתה, וא"כ לא נשאר לה שום אישות עם בעלה, וא"כ למה נתרעמו אהרן ומרים על משה שפירש ממנה, ע"כ נראה דבוודאי לא פקעה הזיקה ולא היו צריכין לקדש קידושין חדשים.

וכן בתשו' רב פעלים (ח"ב חו"מ סי' ב) חולק ע"ד הכנסת הגדולה, ומחלק בין חזרה לתחיה ע"י נס או ע"י תחיית המתים, דבתחיית המתים לא יוחזר לתחיה רק הנשמות ולא הגופים, כי הגופים הראשונים יוכלו לגמרי, כי גם אלו הצדיקים שאין רמה ותולעה שולטת בגופם יחזרו לעפר שעה אחת קודם התחיה, והרי עיקר חלות הקידושין הוא על חלק הגוף של האדם, כמו שאר קנינים גשמיים, והלקוזה הרי מתבטל לאחר מיתה, ואילו כלפי גופים החדשים לא היה עדיין חלות קידושין, ומשא"כ בחזרה לתחיה מיד אחר המיתה ע"י נס הרי הגוף לא נשתנה כלל, לכן אפשר שחזר קנין הראשון לקדמותו.

גם בתשו' לבוש מרדכי (מהח"ד תנינא אהע"ז סי' יב) מביא ספיקת החיד"א, והשואל רצה להביא ראיה ממתן תורה שהותר להם נשותיהם וכד' הבן יהודיע הנ"ל, וכתב שהוא תלוי בחקירת הפרשת דרכים אי דינם קודם מתן תורה היה כישראל או כבן נח, ועוד מוסיף דהראיה יתכן מעצם הצווי דשובו לכם לאהליכם, דדרשי' בגמ' דאתיא למצות עונה, ואי נימא דנפקעה הזיקה של הבעל איזה מצוה שייכת כאן.

בתשו' נפש חיה (אהע"ז סי' ג) מביא ספיקו של הברכ"י וכתב ד"ל דאינו דומה היתרה של אשה במיתת הבעל להיתרה ע"י גט, דכריתות של גט כריתות גמורה היא, אמנם במיתת הבעל יש להסתפק שלא היתרה התורה מיתת הבעל כי אם כל זמן שהוא מת, דהיתר מיתת הבעל הוא על כל שעה ושעה שהבעל נעדר מן העולם, וכשחזר לתחיה חזרת האשה ונאגדת בו ונאסרת, עיי' דסוד הספק הוא בגדר מיתת הבעל.

והאבני נור (חאהע"ז סי' נו) בתשו' להגאון הנ"ל הרבה לתמוה על דבריו, דלא יתכן לומר יסוד כזה, וגם מיתת הבעל הוא כריתתה גמורה כמו הגט, ע"ש.

ולענינינו באותה שעה בשעת מתן תורה היה מיתה רגילה, ואכן חזרו לחיות בגופם כבראשונה, וכמובן שהדבר תלוי בכל האמור, לדברי החיד"א היו צריכין קידושין חדשים, ואילו לדברי הרב פעלים לא הוצרכו קידושין חדשים, וכן לפי"ד הנפש חיה, ודר"ק.

בכל אופן שהוא, יתר מכן, יתכן כי למסקנת הגמ' עיקר היתר מיתת הבעל הוא מכח הסברה "הוא אסרה והוא מתיירה", אלא שהגמ' נתקשה משאר דיני עריות הנשארים באיסורם גם אחרי מיתת האוסר, וזיה מקום לומר דילפי' אשת איש משאר עריות שגם באשת איש לא תהא האשה מותרת במיתת הבעל, ומכח הילפותא של הגמ' למדנו שאין הדבר כן, ולא ילפינן אשת איש משאר עריות, ונשאר הסברה הוא אסרה והוא מתיירה בקדמותה, ומכח סברה זו ניתרת האשה על ידי כל סוג ואופן של העדר הבעל, וגם ע"י העליה לשמים. נפקע האישות.

ולדבריהם אפי' אי לא נימא כד' התרומת הדשן שאליהו נתהפך לכולו רוחני, ואפי' אי נימא שנחשב בכלל רעהו, אעפ"כ אשתו מותרת לכל אדם, מאחר שכל העדר בעל מן העולם מותרת את האשה.

והכנסת הגדולה (בהנחות על הטור אות ב) יצא לדון כשיחיו המתים ותחיה אשת אליהו ור' יהושע בן לוי אם מותרת לינשא, כי כל זמן שהבעל חי אף שהאשה כבר נפטרה לא נפקעה זיקתה מן הבעל, ועיין שם שמבאר שהשאלה היא דייקא אם תחיית המתים תדידה בחיי הבעל, דאם כבר מת הבעל אחר מיתתה, הרי מיתתו הפקיע הקידושין, ומסיק התם: וסבור אני, דאם מתה האשה תחת בעלה מיתה ודאית, ושוב חיתה ע"י נביא, כמו אליהו לבן הצרפית ואלישע לבן השונמית, דלא פקעה זיקת הבעל מעליה ואינה יכולה להנשא לאחר, ומביא ראיה מהעובדא דאשת רבי חנינא בן חניכאי (בכתובות סב) שר"ח הדיח אותה ברחמים, ע"ש באריכות.

אמנם בברכי יוסף (אהע"ז סי' יז סק"א) דן במקרה כעין הנ"ל במ"ש בגמ' מגילה (י) רבה ור' זירא עבדו סעודת פורים בהדי הדדי, איבסום קם רבה ושחטיה לר' זירא, למחר בעי רחמי ואחיה וכו', וכתב ויש להסתפק אשת ר' זירא כי נשחט בעלה ומת, וודאי פקעה קידושיה והותרה לשוק, וכי היה ר"ז למחר היה צריך לקדש אשתו מחדש דפנויה היא, ודמי למחזיר גרושתו דבעי קידושין חדשים, דקידושי קמאי נדרו והלכו בגט ופנים חדשות באו לכאן, וה"ה בזה שמת בעלה הנה מיתתה מתיירה לכל אדם, וכי הדר חי מילתא חדתא היא, או דילמא הא דאשה קונה עצמה במיתת הבעל היינו דווקא כשמת ונשאר מת, אך כשלא נקבר וחי ע"י נביא או חסיד, אגלאי מילתא למפרע דאותה מיתה לא היתה מיתה כמות כל האדם, ולא פקעי קידושי קמאי ואשת איש, ובעלה כאשר חי מותרת בה מיד כאשר היה לפני מותו.

ובס' בן יהודיע (שבת שם, ומגילה ז) פושט ספיקו של החיד"א ו"ל הנ"ל על אשתו של ר' זירא, ממתן תורה הדרי יצאה נשמתו, והאיך שבו אל נשותיהם בלי קידושין חדשים, ואין לומר שבאמת נפקע הקידושין הראשונים ועשו קידושין חדשים, דא"כ לא היה מן ההכרח שכל אחד ישוב לאשתו כבראשונה הרי היו יכולים כל אחד לינשא מחדש לכל אשר

לענין הרה"ח ר' ישראל טרענגער ז"ל

ב"ד יעקב אהרן הכהן ז"ל
גלביע' כיא השקן תשס"ח לפ"ק

ז"ו האה"ח מרת ציורל צפורה ע"ה

ב"ד משה זירא ז"ל
גלביע' יוש' טבת תשס"ח לפ"ק

מרכז המוסדות דרבינו יואל מסאטמאר

נתייסד ע"י כ"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעוועכי"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

תלמוד תורה יטב לב • ישיבה קטנה דרבינו יואל • ישיבת מהרי"ט דסאטמאר
בנות ארץ ישראל בית פייגא • חברה משניות • קופת גמילות חסדים

מדרש תנחומ"א

מתוך השתתפות בצער, כסא דנחמתא בזה נשגב, מריחוק מקום וקירוב לב, קדם ידידינו החשוב,
עושה ומעשה צדקה וחסד, ובמיוחד מסור בלוי"נ למען מוסדותינו הק' בכל עת תמיד,
ויהי דו"ד בכל דרכיו משכיל, שמו הטוב משבחים בשבח ובהלל,

הרבני הנגיד הנכבד והנעלה, נודע לשם ולתהילה

מוה"ר דוד ראזנבערג שליט"א

מנכבדי קהל יטב לב ד'סאטמאר באר-א-פארק יע"א
חבר הנהלת מוסדות יטב לב בארה"ק

המתאבל מרה על פטירת אמו החשובה ע"ה

תנחומינו הנאמנים ישעשעו נפשיכם, ונס יגון ואנחה ששון ושמחה ישיוגכם,
וזכות החזקת תורה יגן עליכם, וימליץ טוב בעדיכם, שמעתה ועד עולם
ישמע אך קול ששון באהליכם, אכי"ר.

המשתתפים בצער

הנהלת המוסדות

**פנינים וחידושים בגמרא מס' שבועות
הנלמד במסגרת חבורת "יסודי התורה"**

נו"נ ע"י אחד המג"ל ש

פניני התורה

שקולה מצות ציצית כנגד כל המצות כולן

ציצית וגו' הא למדת שקלה שבמצוות הרי היא כחמורה, וחמורה הרי היא כקלה עכ"ל.

*

ועיין ברמב"ן (סוף פרשת שלח) שכתב ולא הבינותי זה, שהציצית בתורה חסר יו"ד (ציצת) ואין מנינם אלא חמש מאות ותשעים וכו'. אולם הרא"ם כתב והנראה בעיני פירושו שהוא אליבא דמאן דאמר יש אם למקרא, וכיון דהוא נקרא מלא כאלו הוא מלא ביו"ד עכ"ל.

ועיין רבינו בחיי שכתב ומה שאנו עושין חמשה קשרים, לפי שאמרו שקולה מצות ציצית ככל התורה כולה, שכל המצוות שחן תרי"ג רמוזות במצות ציצית, ציצית בגימטריא ת"ד, ושמונה חוטין וחמשה קשרים הם י"ג הרי תרי"ג, וזהו שכתוב וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה', היינו כרשיי הנ"ל דהזכירה היא ע"י הק' גימטריא של תרי"ג, ואל תקשה עלי ממלת ציצית הנוכרת בפרשה שלשה פעמים שהיא חסרה יו"ד, וזהו קושיית הרמב"ן הנ"ל, שהרי למ"ד של לציצית באה להשלים שלשה היודין, עכ"ל.

*

טעם אחר למה שקולה מצות ציצית ככל המצוות שבתורה הובא בק' החיים (סוף ספן ה') בשם התשב"ץ לפי שהתורה מתחלת באות **ב**י"ת (בראשית) ומסיימת באות **ל**מ"ד (ישאל) והם **ל"ב**, והציציות יש בהם **ל"ב** חוטין, לכך אמרו כל המקיים מצות ציצית כאילו קיים כל התורה עכ"ל.

בגמרא (דף כ"ט.) "דאמר מר שקולה מצות ציצית כנגד כל המצות כולן". וכתב רש"י (בד"ה שקולה מצות ציצית) "דכתיב (במדבר ט"ו) וזכרתם את כל מצות ה', הרי שכל המצוות תלויות בקיום מצות ציצית, שעל ידה וזכרים את שאר המצוות], גימטריא שלה [של המלה "ציצית"] ש ש מאות [90 + 10 + 10 + 90 = 600], ושמונה חוטין והמשה קשרים [שנכל כנף] הרי י"ג".

*

כתב בתנא דבי אליהו (פכ"ו ד"ה לא) וז"ל: ויהיו בני ישראל במדבר, וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת, אמר הקב"ה למשה אני אומר לך כי בכל ששת ימי חול יש לו לישראל תפילין בראשו ובזרועו ורואה אותם וחוזר ומעשיו, אבל עכשיו ביום השבת שאין לו תפילין בראשו ובזרועו, לכן חלל זה את השבת.

באותו שעה אמר ליה הקב"ה למשה, משה צא וברור להם מצוה אחת שיהיו נוהגים בו בשבתות וימים טובים, זה מצות ציצית שנאמר **דבר אל בני ישראל וגו' ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לדורותם וגו' וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה' וגו', ואין לדורותם אלא לדור תם**, ואין תם אלא יעקב שנאמר ויעקב איש תם, תם מגזל, תם מגלוי עדיות, תם משפכות דמים, שע"י מצות ציצית יהיו דור תם מגזל ועבירה כיעקב, לפיכך הביאוחו ונתנהו אצל עול מלכות שמים שהיא המורה שמתחילין שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד, ומסיימין ועשו להם

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' מרדכי ב"ר יצחק הכהן ז"ל [זינגער]

נלב"ע כ"ה טבת תשס"ט לפ"ק

הונצח ע"י חתנו ידידינו הרבני הנכבד והמפואר

הרה"ח ר' חיים שמואל רייך שליט"א

מראשי קהילתנו הק' במאנטריאל יע"א

ויתן לך את ברכת אברה"ם

בשם קרוב לאלפיים הניכי מוסדותינו ועשרות הכלי קודש,
נישא בזה אלומות גודש, בברכת מזל טוב, מדיחוק מקום
וקירוב לב, קדם מעיב ידידנו ומכובדינו האי גברא יקרא,
הודף צדקה וחסד תדירא, תומך נלהב למוסדותינו המעטידה,
וה' ברך את אברה"ם בכל, שיר המעלות פשלמ"ה
משבחים את שמו בשבחה ובה' 99,

הרב בני הנגיד היקר והמבואר

מוה"ד אברהם שלמה

ויערבב ער אער הי"ו

אב"י בעזאב"י וויליאמסבורג יע"א

לרגל השבחה שבמעונו, רוממות קל בגרוט
בהולדת הבת שתחי'

וצרופה ברכתנו המרובה, בכל פשוט של הודאה וחיבה, שיוכה
לרוות מיוצ"ה תענוג ונחת, מתוך אושר ועושר והרחבת הדעת,
וימשיך לעמוד לימין מוסדותינו הקדושה, ובשכר זאת יתברך
בכל ברכאן דנפישא.

החותמים למען שמו בהקרה והערכה
הנהלת מוסדות סאטמאר
קרית יואל - בני ברק יצ"ו

**קיצור דינים, מפסקי הראשונים והאחרונים
עם תוספת ביאורים וטעמים שונים**

הוקים להורותם

הלכות ברכות (ב) דיני קדימה בברכות

נערך ונסדר ע"י הרב יהואל מיכל אברהם פרידמאן שליט"א

תערובת המשת מיני דגן

שני מיני מאכלים המעורבים יחד ומין אחד מהתערובת הוא אחד מחמשת מיני דגן - מברך רק מזונות ופותר את כל התערובת, ואף אם המין דגן הוא רק מיעוט או טפל בהתערובת ושאר המינים הם הרוב ג"כ ברכתו מזונות (סי' ר"ד סעי' י"ב, סי' ר"ח סעי' ב' שו"ע ואחרונים. וטעם הדבר דח"ל יחסו חשיבות מיוחדת לחמשת מיני דגן כיון שהם משביעים והם חשובים שעושים מהם פת לכן קבעו דכל מאכל שיש בו מה' מיני דגן נעשה הדגן לעיקר התבשיל ומברכים עליו, משנ"ב סי' ר"ח שם).

ודין זה בתנאי שנתנית מין המזונות בהתערובת באה כחלק מעיקר המאכל בכדי לסעוד הלב או להוסיף טעם במאכל, אך אם מטרת נתינתו אינו בכדי להטעים המאכל, אלא בשביל סיבה צדדית שלא ממטרת אכילה, כגון שבאה לדבק את התערובת ללייצב ולדבק את מרכיבי המאכל, דתכונת הקמח לתת חוזק לתבשיל או בכדי לתת צבע במאכל לבד, או בכדי לעבות את התבשיל (שיהי' לו יותר נפח) אזי בטל היא לשאר המאכל ומברכים כברכת העיקר (שו"ע שם, משנ"ב סי' ר"ב סק"א).

בשר ודגים טחונים המעורב בהם מה מיני דגן

תערובת של בשר או דגים טחונים [געפילטע פיש] המבושלים במים, והדרך להוסיף בהם קמח או פירורי לחם וכדו' - ברכתם שהכל, דמטרת נתינתם שם לא למאכל ולטעם, אלא בכדי לדבק את הדגים או הבשר או לעשותם רך בכדי שיהיו קלים לאכול או בכדי לנפח ולהגדיל את המאכל (שו"ת אבני נזר ח"א סי' ל"ח, ושם אייב לגבי בשר טחון המעורב בקמח וכתב דחקר אצל עושי המאכל במטח העירוב הקמח ואמרו שיהי' כדי לדבק הבשר ובכדי שיהי' קל לאכול ואמו אמרה לו שהכונה גם בכדי שיהי' הנפוח רב, וכן פסק בשו"ת מהרש"ג ח"ב סי' ל"ב, ובזמירות דבר יואל הובא שכן הורה רבינו ז"ל לברך שהכל, אולם בבית רבינו לא היו מעורבים פירורי לחם בדגים ובמקומות שנותנים הרבה קמח בדגים בכדי להשביע ולחסוך בנתינת הדג יש לדון בברכתו, ובשו"ת מהרש"ג ח"ג כתב דכיון דעפ"י רוב נותנים רק לדבק לכן בכל ענין בסתמא יברך שהכל אף שאינו וודאי מטרת נתינת הקמח, כיון דק עמא דבר, ובצירוף דעל כולם אם אמר שהכל יצא)

שניצל [רדיד בשר המצופה בפירורי לחם]

שניצל בשר או דג המצופים בפירורי לחם או קמח מצה - מנהג העולם לברך עליהם שהכל, (הסיבה שעוטפים את השניצל במין דגן אינו ברור, ד"א הטעם בכדי שלא ישוף ושלא יתכווץ בשעת הטיגון, או בכדי ליתן לו מראה יפה - ולטעם זה פשוט דמברכים רק שהכל כיון שהה' מיני דגן לא בא למטרת שביעה, ובפרט בדברך כלל מניחים רק מעט המציפוי ונעשה שכבה דקה מהדגן. ובס' שבילי דוד (כללי תברכות ה' ו') כתב לחלק דהא דה' מיני דגן נעשו עיקר היינו דווקא שנתערבו ונבללו עם המין השני, משא"כ אם הם רק ציפוי למין השני אז אינו נעשה עיקר. ובשו"ת שבה"ל (ח"ו סי' כ"ד) מבאר דבריו דציפוי הנעשה כצורת המאכל ונחשב רק כעין קליפה לעיקר הדבר אזי אף כשהציפוי נעשה ממין דגן ג"כ המאכל עיקר והציפוי טפל, ולפי דבריו יוצא דאף כשהציפוי עב מברכים רק שהכל) ובאופן שמניחים הרבה מהדגן והציפוי נעשה עב יש הסוברים לברך גם ברכת מזונות או אפילו רק מזונות ויפטור הבשר מדין כל שיש בו מה' מינים, כיון דאז גם הדגן נעשה עיקר.

ומהנכון דבאופן זה לא יאכלנו אלא בתוך הסעודה, או שיברך מזונות על מין אחד ושהכל על מין אחר ויפטור את השניצל.

בוטנים אמריקאים [קמקים]

בוטנים המצופים בקמח - ברכתם מזונות מאחר שהציפוי נותן טעם חשוב ודעת האוכל גם על הציפוי, (ואפשר דאף לסברת השבה"ל שכתבנו לעיל דהציפוי טפל למאכל אפילו במיני דגן, עכ"ז בזה יתכן לומר דהציפוי עיקר, דבשניצל עיקר המאכל היא הבשר והציפוי נגרר אחריו, משא"כ בזה דגם הדגן נעשה כעיקר, והרוצה להחמיר מחשש ספק יברך בפניו מזונות על הציפוי ואדמה על מין אחר שברכתו אדמה או על בוטנים לחוד).

ברכה אחרונה - וברכה אחרונה אינו מברך על המחיה אלא אם כן אכל מהדגן לבד שיעור כזית בתוך ד' מינוט, אבל אם מהדגן לחוד לא אכל כזית רק בצירוף שאר דברים מברך בורא נפשות.

פלאפל

פלאפל הנעשים מתערובת חומס ומעט קמח - ברכתם שהכל [כשאוכלם שלא בתוך הסעודה] (דהקמח ניתן בו בכדי לדבק המאכל ולא לטעם, והא דאין מברכים על החומס ברכת אדמה כיון שנתרסק ולא ניכר בהם צורת הפרי וכמבואר בס' ר"ב סי"ז)

תולדותיהם של צדיקים ומעשיהם הטובים של בעלי ההילולא אשר בשמותם נקובים

הגה"ק רבי יהושע בן הגה"ק רבי שלום רוקח ז"ע מבעלזא יומא דהילולא כ"ג שבט (תרנ"ד)

הגה"ק רבי יהושע רוקח מבעלזא ז"ע נולד בשנת תקפ"ה לאביו הרה"ק השר שלום מבעלזא ז"ע, מסופר שפ"א בהיותו בחדר אחו פתו בידו ובכה, שאלו רבו, למה הוא בוכה, ענה לו, לפי שהוא רעב, שאלו שוב מלמדו, ולמה אינו אוכל, ענה לו הילד: אבי לימד אותי שאם מתאווים לאכילה אסור לאסול. בעת סעודת הבר מצוה שלו אמר לו אביו השר שלום ז"ע שיאמר דרשה לכבוד הבר מצוה, ואחר שסיים הדרשה אמר לאביו שיתן לו דרשה געשאק, אמר לו אביו מה צריך בחור הבר מצוה, גוף נקי ומחשבות טהורות, "א גף נקי האבן מיר דיר געגעבן, אויף מחשבות טהורות דארף מען אליין אסאך האראווען".

עם הסתלקות אביו ביום כ"ז אלול שנת תרט"ו מילא את מקומו, ואחרי ראש השנה אמר: "דער טאטע זיל האט מיר איבערגעגעבן די רביסטעווע ערב ר"ה אין די מקוה",

נסתלק לגנוי מרומים, ביום כ"ג שבט תרנ"ד, בענין הסתלקותו מסופר ענין פלא שבעת זקנתו נסע לעד ווינא להתרפאות, וזה היה חוליו אשר נפטר בה, ואתו עמו היה רופאו שהיה יהודי אבל לא היה שונד תומ"צ, ונסע אז אתו לשמשו, והיה בעת נסיעתם מווינא חזרה קרא הרה"ק מבעלזא את הרופא אליו, ושאל אם הוא מאמין בביאת המשיח, הרופא ענה לו שאינו מאמין, ושאלו הקדוש שוב למה, ענה לו שכהיום בעולם הנאור, אינו יכול להאמין שיקום איש בודד ויפיל אימתו על כל העולם ויפחדו וירעדו מפניו וימלך עליהם, כששמע הרה"ק מבעלזא את דבריו הרים את גבות עיניו ונתן עיניו בו, או אז תפס את הרופא פד ורעדה גדולה וככה החזיקו הרה"ק מבעלזא בפחדו וזמן קטן ואח"כ הוריד עיניו ממנו ונרגע, אחר כך אמר לו הרה"ק מבעלזא הלא ראית שפעל עליך פחד ממני על אף שאתה רגיל אצלי, כל שכן וכל שכן שמלך המשיח שרוב גדלו יוכל להפיל אימתו על כל העולם, ומעתה אתה כבר מאמין בביאת המשיח, ענה לו הרופא שהוא מאמין, והיה זה לפלא לכל האנשים הסובבים אותו מה ראה הרה"ק מבעלזא כעת להפוך את הרופא למאמין ולהראות כוחו בזה, אמנם מיד אחר כך בדרך חזרתם נתבהר להם הכל, כי הוא הקדוש כידוע נפטר בדרך חזרתם מווינא לבעלזא במרכבת הברזל ואיתרמי שם באותו נסיעה שהיה שם תשעה מאחינו בני ישראל ואם לא היה עושהו למאמין לא היה עשרה יהודים כשרים בעת יציאת נשמתו.

גדולתו בתורה

הי' גאון גדול בתורה, פ"א בא הרה"ק מצאנו ז"ע לבעלזא, ביקש ממנו הרה"ק השר שלו שיתנה על קקון בניו, ודיבר הרה"ק מצאנו עמהם, אח"כ שאל אותו השר שלו, טא, אמר הרה"ק מצאנו, שממרה"י נתפעל מאד, "אזוי יוג און קען אזויפיל", אמר לו השר שלו אצליכם זה תמי, אספר לכם מעשה, אני לומד אתו נגלה ונסתר, פ"א למדני זודר, ובמקום אחד אירא מהאר"י הק שיש שם סוד גדול, אמרתי לו שכאן קשה להבין מאלו וצריך להזיז בקבלה מרבי, אני קבלתי זה מהחווה, שאל אותי, החווה השיג זה מאלו, אמרתי לא, רק מהרבי אלימלך, וד"ר אלימלך מהר"ר בער, וד"ר בער מהבעש"ט, ושאל מאן ידע זאת הבעש"ט, אמרתי שהבעש"ט השיג זה מאלו, ראיתי שיש לו חשק להשיג זה מאלו, אמרתי לו שייגע מעצמו, מה אתם סוברים - סיים הרה"ק השר שלום בתמ" - שלא בא מד אלו לאמר הפשט האמיתי, בנ הרה"ק

ר' ישכר חב הי' אומר, דכשאביו נסע נסיעתו, הי' נוסע עמו, ודיבר בקדו סמ"ע תומים קשות ונתיבות, ועוד הי' אומר "או דער טאטע האט זיך געזעצט לערנען האט ער אויס געשמוסט דעם גאנצן פני יהושע".

אם כי הי' גדול בתורה הי' עמל להסתירו מבני אדם, פ"א הי' עם אביו השר שלום בלעמבערג, ובאו הגאונים בעל "מפרשי היס" והגאון ר' מרדכי זאב איטינגא זצ"ל לבקר את השר שלום, כשיצאו שלח השר שלום את המהר"י ללותו, ואמרו שני הגחזלים במה נכבד את מהר"י, אמר הגאון רמ"ז נכבד אותו בד"ת, כי נאמר לו איזה דבר טוב, ואמר המהר"י הן, ותמך את ראשו בשלחן ושמע את דבריהם, אח"כ אמר הבעל "מפרשי היס" לבנ ר' יצחק אהרן שלוחה את מהר"י, בדרך אמר המהר"י לר' איטשע, שיאמר לאביו כי במחלה מכבד תורתו נעלמו מאתו דברי המכילתא דשם ושם, כאשר בא וסיפר זאת לאביו נשתעם הגאון מגדולתו בתורה, ועוד

הפירצה אשר נעשה שם, הלא מחדתי לכתוב תיכף ומיד רק לא כתבתי להכלל משום כמה סיבות אשר אתי, אבל עכשיו שרבים שואלים אמרתי להשיב את אשר בלבבי וסתב שם דברים חריפים מאד, מכתבים אלו עשה רושם אדיר, בשנת תרנ"ן אחרי אשר שקטה ארץ והניח לו זה להקדיש מכל גבולו מסביב, נסע הקדיוש אלץ על שב"ק להכיר לו טבה על שעמד לימינו.

יותר מענותותו, ואמר הלא הצדק אתו, והצדיק הלו לא רצה לבייש אתי.

צורתו הק' הי' מטיל אימה על כל סביבו, סיפדה האשה שבישלה בביתו, שכשהרה"ק מהר"י הי' עבר דרך בית התבשל מהצד, נפל פחד על כל הנשים והפסיק מלדבר א' לחברתה.

סיפר הרה"ק מפשעווארסק זצוק"ל, שסיפרו לו שני אנשים שרצו לתאר לו הפחד שהי' בביתו לפני שהי' נכנסים אליו, המשילו ודימו למי שהי' צריך לעסור אצל הדאקטער למי קורא אם הוא ראוי ללך לצבא, שזה הי' סכנה לגוף ונפש, שאו הי' הפחד טרא, כן הי' הפחד אצל מרן, לא הי' מדרס איש לרעהו, "אינער איז אחם געגאנגען צוגלייב דער אנדערער איז געווען ווייס".

פ"א עמד אחד בבית הרה"ק מהר"י, וחישב בלבו, למה כל כך מפחדים מהרה"ק, האם הוא יכול לראות עוונות שעבר כל אחד, ותוך כדי דיבור יצא הרה"ק ואמר: מי הוא זה שעומד עם קלות הדעת, וסיים: "און טאקע דער מיטען הויכען קאפעליטש" (וכך הי' לבוש המספר שהי' בעל העובדא, אפי' גדולי וצדיקי הדור יראו מפניו).

לוחם מלחמת ה'

הי' מראש הלוחמים אשר לחם בתקיפת נגד המתחדשים, ועמד הראשון בשורה לעמוד בקשרי המלחמה, ולא חת מפני כל, סיפר רבינו הק' בעל ברך משה ז"ל שהמהר"י רצה מאד לעשות פלוג הקהלות בגאליציע, כמו שעשו היראים במדינת אונגארן, כי ענין ההתבדלות מרשעים הי' בבעלזא מיסוד היסודות, עד שאמחו בבעלזא כי אם לא הי' בנמצא רשעים בסביבותיהם להפרד מהם, צריך להשתדל שפושע ישראל יקבע את מקומו שם כדי שיהי' ממי להפחד, ולתועלת זה ייסד מהר"י ביחד עם הגאון רבי שמעון סופר האב"ד קראקא בן מרן החד"ס, את חברת מחזיקי הדת, וגם יסדו אז ה'מכתב עת' "מחזיקי הדת", שישמש כשופח של היהדות החרדית נגד הפושעים.

ואמר רבינו שהמהר"י הי' מקלל את הרשעים בקללות נמרצות, וסיפר כי פעם קילל את איש אחד, ויאמר לו האיש כי יודע הוא ממילא שחבל ברכות, פנה מהר"י אל משמשו ר' פנחס, ואמר לו, פיניע תקלל אתה, כי הרי הוא אומר שאני מברך.

כשלאחר מרן הקדיוש ז"ע מלחמתו וזכירה בסיעט נגד כת הספרדים עמד לימינו המוד"י וכתב מכתב חרף לראש הקהילה דסיעט, ועוררם לעמוד בקשרי המלחמה, ולא ימעח קרסוליהם ויעשו כל הפעולות נגד הספרדים, וכל הענין הזה נעם מאד ללב הטהור כמוצא בדרם: מכתבים מגדולי אונגארן ששמעו מפיו הק', אח"כ כתב גם מכתב לציבור בכללותו בסיעט וכתב שם שרבים תמהים למה לא כתבתי ע"ד

זכותו הגדול יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

לוח ההילולא

כ' שבט

❖ רבי חיים זוד דוקטור מפיעטרקוב (תלמיד ר' דוד מלעלוב) ב"ר ישכר בער - תרי"ח

כ"א שבט

❖ רבי יצחק מנעשחיו ב"ר מרדכי - תרכ"ח
❖ רבי יחיאל מאיר מגאסטאנין ב"ר יעקב צבי - תרמ"ח

כ"ב שבט

❖ רבי מנחם מענדל מקאצק ב"ר יהודה לייבוש - תרי"ט
❖ רבי יהודה לייב איגער מלובלין ב"ר שלמה (תורת אמת) - תרמ"ח

כ"ג שבט

❖ רבי יהושע מבעלזא ב"ר שלום - תרנ"ד
❖ רבי משה קליערס אב"ד טבריה ב"ר מאיר - תרצ"ד

כ"ה שבט

❖ רבי שבתאי כורץ ספרים (אבי המגיד מקאוניץ) ב"ר זאב וואלף - תקכ"א
❖ רבי ישראל סאלאנטער ב"ר זאב וואלף (אבן ישראל) - תרמ"ז

כ"ו שבט

❖ רבי דוד הלוי ב"ר שמואל (טורי זהב) - תכ"ז
❖ רבי משה סופר ב"ר אברהם שמואל בנימין בעל כתב סופר - תרפ"ז
❖ רבי שאול בראך מקאשוי ב"ר אלעזר - ת"ש

כ"ז שבט

❖ רבי אלכסנדר סנדר שור ב"ר אפרים זלמן (תבואות שור) - תצ"ז
❖ רבי אלעזר לעוו (שמן רוקח) ב"ר ארי' לייב - תקצ"ז
❖ רבי מנחם נחום מטשערנוביל ב"ר אהרן מטשערנאביל - תרל"א

Cong. Yetev Lev
D'Satmar

קהל יטב לב
ד'סאטמאר

163 Rodney Street • Brooklyn NY 11211 • Tel: 718-302-6720 • Fax: 718-302-4447

Boro Park Address: POB 190520 • Brooklyn NY 11219 • Tel: 718-633-7140

קול צהלה ורנה שסתינו אז תרננה

ברגשי גיל ישמחה, ובאותות אהבה וחבה, משגרים אנו בזה ברכות מאלופות,
חמות ינאמנות, מעימקי הלבבות, לכבוד האי גאון וצדיק,
הבמאור הגדול לממשלת התורה, נוגע בשערים,
סני ועוקר הרים, תל תלפיות שכל פיות אליו פינים, עושה גדלות
לטובת קהל עדתינו, ובכל עת ועונה עומד לימינו, עושה ומעשה בלי ליאות,
למען שגשוג ביסוס קהלתנו הק'
היה כש"ת

מורינו הגאב"ד זר"מ שליט"א

לרגל השמחה השורה במעונו - בארוסי נכדו היקר

הבה"ח מזפלא בתו"ש פרע"ה ה"ה

הרב משולם זושא שליט"א

בן בנו הרבים היה המפורסם בונה ומעמיד עולמות של תורה,
ניסיון בלב ונפש לבני קהלתנו ורדיונות בבני ברק ואלעד,
אהוב על רבניות יחד לשמס, נודע לשם ולהלה,
מפאצי הגדולה של נכדי מן רביהיק זרע

הגה"צ רבי חיים צבי מייזליש שליט"א

ראש ישיבת מהר"ם בני ברק יצ"ו ורב הקהלתנו הק' באלעד

עבי"ג הכלה המהוללה בת קדושים בת הרה"צ

רבי ברוך אברהם האלבערשטאם שליט"א

אבד"ק קרשאנוב

חתן הגה"צ אבד"ק סמירנוב שליט"א

ויהא יצוא מי קדש אברון בשטניא שמורינו רב שליט"א ירוח רב בהת הקדושה מכל ידית,
היווג יעלה יפה למס ולהפארת אבותיהם, עדי שגכה לביאת משת צדיני בניא

בעתות ירבה

הנהלת הקהלה

דבר בעתו

לקט אמרי קודש מפי צדיקי וקדושי עליינו
בגודל קדושת הימים הבעל"ט וסגולתן

שבת קבלת התורה - התיקון בימי השובבי"ם ע"י לימוד התורה

הברית איננו, ומפגה"ב ח"ו נסתם לבו ומוחו ואינו יכול להתפלל, וזהו "שמעון איננו" כי שמעון מרמו על תפלה על שם כי שמע ה', והעצה לזה "ואת בנימין תקחו" נרמו על התורה, לשון בן ימין היא התורה שניתנה מימנו של הקב"ה תקחו, היינו שתקחו לכם עסק התורה, ע"י "עלי היו כולנה" אני ערב לכם שהכל יחזור אליכם כבתחילה הם מידות יעקב ויוסף ושמעון הנ"ל כולם יחזרו אליכם ע"י עסק התורה. (תולדות אדם)

ועיקר התשובה הוא על ידי תורה ותפילה וצדקה, כל אחד ואחד לפי יכולתו, ובפרט בלימוד תורה שבעל פה, ולברר הלכות בליבון ובירור יפה, בזה הוא מקבץ חלקי הטוב והניצוצין קדישין ומברר אותן מתוך הקליפות להוציא בלעם מפייהם, בסוד "חיל בלע ויקיאנו", וזהו עיקר התיקון כי לימוד תורה שבעל פה בכוננת הלב וביראת שמו יתברך הנכבד והנורא, וכל שכן מי שזוכה ללמוד תורה לשמה ממש ועל ידי תשובה כראוי מאסף ומייחד כל חלקי הטוב והניצוצין קדישין למקורן ולשרשן לה' תתאה ומייחד אותה בעלה, ולאשר שאחד כוננת הלב הן הן הדברים לזה מייחד לבוא לפומא, היינו ה' עילאה לה' תתאה שהם בבחינת לב ופה כביכול. ועל פי זה יש לפרש ולרמוז כאן "האספו" היינו ה' אספו - שתתייחדו ותקשרו הה' וכנ"ל, אוי "ואגידה לכם" מלשון אגד וקשר, היינו שאקשר ואגין עליכם מכל הגזירות קשות ר"ל, "אשר יקרא" אקשור ואסתום לבל יצאו עליכם כלל, ואפילו אם יצאו חס ושלום לא יוכלו להזיק ולהרע לכם כלל, ובפרט כי יעקב אבינו ע"ה הוא בעלה דמטרוניתא, שהוא ה' תתאה.

ואפשר לתרץ סתירת הווה"ק דהנה יש ב' מיני תשובה א' הוא תשובה מיראה וע"י אמרו בזוה"ק שאינו מועיל לחטא זה משא"כ תשובה מאהבה יועיל אף על חטא זה אמנם לפי זה נפל פיתא בבירא ורחוקין אנחנו מבחי' תשובה מאהבה שהוא למעלה מדרך הטבע אולם אא"ז היש"מ מחדש דתשובת רבים אף אם הוא מיראה מקבלו השי"ת ומחשיבו לתשובה מאהבה וזדונות נעשה כזכיות עיי"ש ובודאי איפסקא הלכתא הכי במתיבתא דרקיע, עכ"פ יש מציאות לעשות תשובה מאהבה, כשישראל מתאספין יחד וכל ב' עשרה שכינתא שרי' וימים אלו מסוגלים לתשובה על חטא זה וע"כ נכון שיתאספו בני' יחד בביהכ"נ וביהמ"ד להרבות בתורה ויהי' תשובה הרבים. (דברי יואל)

עובדא דענא שהרה"ק הדברי יחזקאל משינאווא סיפר שפע"א הי' בפרשת יתרו בצל קדושת אביו הגה"ק בעל דברי חיים ז"ע ובקראו את עשרת הדברות ראה ממש קולות וברקים כמו בשעת קבלת התורה על הר סיני ולא בדמיון ראיתי אלא בפועל ממש ראיתי בעיני את הקולות וברקים של מתן תורה, ואח"כ חשבתי אם כך זכיתי לראות בלי ההכנה לזה א"כ אשתדל להכין עצמי בקדושה ובטהרה ושמירה יתירה וכן עשיתי עד חג השבועות עבדתי על זה עבודת הקודש ונסעתי על חג השבועות לאבי והנה אז לא זכיתי לראות והבנתי שמה שזכיתי לראות בפרשת יתרו הי' מפני שאבי רצה להראות לי בכח קדושתו מה שהצדיקים יכולים לראות. עוד סיפר הגה"ק משינאווא שבעת שקרא אביו הק' את עשרת הדברות הי' לו התפשטות הגשמיות ממש כמו במעמד הר סיני. (דברי מנחם)

והנה מתאמרא משמיה דרביה"ק מלובלין זללה"ה שבשבת קודש פרשת יתרו יורד השפעות קדושות של חג השבועות, וכ"ק מרן אאמו"ד בברך משה בפרשתן (עמוד קנא) הביא שפעם אחת היה הגה"ק משינאווא ז"ע בשבת קודש פרשת יתרו אצל אביו ק"ז הדברי חיים ז"ע, וזכה לשמוע בשעת קריאת התורה הקולות וברקים ממעמד הר סיני, ואמר שלא זכה לזה אף בחג השבועות זמן מתן תורתנו. ומובן הדבר כי אם מרן הקדוש הדברי חיים ז"ע קרא בתורה, והרה"ק משינאווא ז"ע האזין לקריאתו, בודאי שזכה לשמוע קולות וברקים ממעמד הר סיני, ומכל מקום נוכל ללמוד מזה אשר מעין דמעין כל אחד יכול לזכות. ועלינו לקבל על עצמינו בחינת נעשה ונשמע כמו בחג השבועות להוסיף אומץ בעסק התורה. (מהר"א ט"ב)

פרשת יתרו היא הכנה לשבועות, כמו רופא שנתן לאדם רפואה ומחלק אותה לחלקים מפני שאי אפשר לקבל כל הרפואה בבת אחת, כך אי אפשר היה לקבל בבת אחת גודל הקדושה של חג השבועות, ונתנה לנו גם הקריאה של מתן תורה בפרשת יתרו, והיא הכנה ליו"ט שבועות. (בית אברהם)

ויאמר אליהם יעקב אביהם אותי שכלתם יוסף איננו ושמעון איננו ואת בנין תקחו עלי היו כולנה. "אותי שכלתם" בחינת אמת, כמאמר הכתוב תתן אמת ליעקב, וע"י שנפלו לשקר עיי"ז באים ח"ו לפגה"ב, וזה "יוסף איננו" שהוא בחינת שומר

רבות עשו חיל...

מיר אלע תלמידי וחסידיו
סאטמאר ווייסן אז:

רבינו הקדוש בעל ברך משה
זי"ע האט משמש געווען ברבנות
ובנשיאות און נושא בעול געווען פון
אלע קהלות ומוסדות סאטמאר די
בכל אתר ואתר.

אויך האט ער געטראגען דעם
כתר נשיאות פון נאך פילע מוסדות
התורה והחסד, צב"ש: עדה
החרדית, התאחדות הרבנים, קרן
הצלה, רב טוב, און נאך, און ער
האט געטראגען דעם עול פון די
אלע מוסדות הקי על לבו הטהור.

ואת עליית על כולנה...

רבינו הקדוש בעל ברך משה
זי"ע האט יארן לאנג פערזענליך
אליינס אויסגעהאלטען דעם כולל
עצי חיים!

ווייל

אין דעם האט ער געשפירט
א פערזענליכען שייכות צו:

- תורת ארץ ישראל וואס
ווערט געלערנט בקדושה
ובטהרה

- די חשוב'ע יונגעלייט וואס
לערנען תורה מיט מסירת
נפש

- די שיטה הקדושה, מלחמה
לה' בעמלק אז יונגעלייט זאלן
לערנען אין אונזער אייגענעם כולל און
נישט דארפען גיין צו פרעמדע
פלעצער

- אבותיו הקדושים דער
הייליגער עצי חיים, און דער
קדושת יו"ט, ולמעלה
בקודש

- די תורה הקדושה

- צדקת רבי מאיר בעל הנס

- זיין הייליגען פעטער רביה"ק
בעל דברי יואל זי"ע

וויילט איר ווייטער אנהאלטען

דעם פערזענליכען שייכות?

קומט און זייט מחזק

זונטאג פרשת תרומה

כ"ט שבט - יומא דהילולא קדישא של רביה"ק מרן בעל קדושת יו"ט זי"ע

בהיכל ביהמ"ד הגדול

דקהל יטב לב ד'סאטמאר

14 Hooper Street

היו נכונים ליום הזה

ב"ה

אנ"ש היקרים תושבי וויליאמסבורג!

רעזרו וירט דעם דאטום

זונטאג פרשת תרומה הבעל"ט

כ"ט שבט - יומא דהילולא קדישא של מרח הקדושת יו"ט זי"ע

וועט פארקומען דער היסטארישער מעמד

למען

וואס איז איבערגעפלאנצט געווארן דורך רביה"ק בעל ברך משה זי"ע אלץ א דידעקטער המשך פונעם סיגעטער כולל בארה"ק וואס איז נטייטס געווארן בשנת תרס"ט לפ"ק דורך מרח ה**עצי חיים** זי"ע עפ"י צוואת אביו בעל ה**הילולא** מרח ה**קדושת יו"ט** זי"ע

בהיכל ביהמ"ד הגדול דקהל יטב לב ד'סאטמאר

14 Hooper Street

וזה לשון קדשו של מרח רבינו הגה"ק שליט"א:

ובכן נפשי בשאלתי מול אנ"ש היקרים שיחיו צאי לך בעקבי הצאן ושאו ידיכם לשקול שקלי הקודש לתת את תרומת ה' לטובת כוללינו קופת רבי מאיר בעל הנס ולהחזיק קופת הצדקה בתוך ביתו אל תוך בתיכם להניח ברכה, ואלקא דמאיר יענינו בצירוף זכות אבותינו הק' מייסדי כוללינו להוושע בדבר ישועה ורחמים בבני בריכי חיי אריכי ומזוני רויחי, רב ברכות ושובע שמחות, חיי נחת וכט"ס, עדי נוכח לראות בישעותן של ישראל וציון במשפט תפדה ושיבה בצדקה בב"א.

וזהו משה דבר ישועה ורחמים בבני בריכי חיי אריכי ומזוני רויחי, רב ברכות ושובע שמחות, חיי נחת וכט"ס, עדי נוכח לראות בישעותן של ישראל וציון במשפט תפדה ושיבה בצדקה בב"א.

~ פרטים יבואו ~

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

פנימי — נז — בלתי מוגה

יום ה' פרשת וירא תשס"ט לפ"ק

ביקור אצל כ"ק אדמו"ר מטשערנאבל שליט"א

האדמו"ר מטשערנאבל: מזאנט אז ס'איז אריין דארט פיר הונדערט בחורים, און ס'איז נישט מעגליך אז ס'זאלן אריין גיין דארט אזויפיל בחורים.

רבינו: וויפיל יאהר איז אייער טאטע (האדמו"ר הרה"צ רבי משולם זושא טווערסקי מטשערנאבל זצ"ל) שוין נישטא?

האדמו"ר מטשערנאבל: ער איז אוועק בשנת תשמ"ד, דעם שבת איז די יארצייט (י"ז חשוון).

האדמו"ר מטשערנאבל קיבל את פני רבינו בכבוד בחדרו הקטן שבבית מדרשו בבני ברק

ואמר: מדוע ציילט אז רבי נחום פון בריסק (הרה"ק רבי מנחם נחום בן המנד מבריסק זצ"ל) האט גערופן רבי יאשע בער (הגאון רבי יוסף דוב סאלאווייזק ז"ל אב"ד בריסק) צו א הנוכת הבית פאר א נייע הויז, האט רבי יאשע בער געזאגט אז דאס צימערל איז זייער קליין, האט רבי נחום געזאגט אז די צימער איז קליין, איז דא א עצה, אז ממאכט זיך קליין ווערט דער צימער גרויס..

רבינו: דער התם סופר זאגט אז מ'האט געזעהן בזמנינו מועט המחזיק את המרובה, ער וויל דאס נישט שרייבן מפני פריצי עמינו, ער זאגט נישט וואס, אבער מ'זאגט אז ס'האט געמינט זיין פארלערנען שטוב.¹

ובדרשות הת"ס (לשפת הגדול הי קל"ח: ד"ה ויעש) רמז גם כן עיני זה עה"פ (ויקרא ת.ג.) ואת כל העדה הקהל אל פתח אהל מועד, וכי רש"י זה אחד מן המקומות שהחזיק המועט את המרובה, וכתב החת"ס שם בה"ל: והנה נס היה איננו רחוק בעינינו כלל כי בכל מקום שעסק התורה ברבים מצויה או הרהיב ה' לנו, כי הקליפות והטומאה מסתלקים והרחבה מצויה ככל דבר רוחני המסולק מובדל מכל גשמי הדי הוא חוץ לגדר הזמן והמקום, ומשו"ה מקום ארון אנו מן המדה כי אע צריך לתפוסת מקום כלל, עיי"ש.

ועל אף שמרן החת"ס סתם ולא פירש דבריו, ידוע מתלמידיו הקדושים שאמרו שכוונתו היתה על ישיבתו בפרעשבורג שהיה קטן מהכל ולמדו שם הרבה תלמידים והחזיק מועט את המרובה.

ועיי בהקדמה לשו"ת לחם שלמה לחלק יו"ד, ובס' זמרון למעשה במכתבם של הגה"ק משימלוי זצ"ל, ובק"ו אוהל לאה בריש ס' כתב סופר, ועיי בסידור הת"ס (בסוף ההקדמה) דהכוונה על ה"שעור שטוב", עיי"ש.

1

בשו"ת התם סופר (י"ד סי' רל"ד ד"ה ובמ"ש) בתשו' להגאון רבי אפרים זלמן מרגליות זצ"ל, וז"ל: ובמ"ש לעיל דעומדים צופיין הי בנס, ליתן שטר להבאים בהצרות ה', וכן לפני"ש התשב"ץ (ח"א סוס"ר ר"א) דבומנו נראה נס מועט המחזיק את המרובה בבית הכנסת בירושלים בבואם שם בהג השמועות כל סביבותיהם ולא צר להם. וכתב החת"ס על זה: "וה' יודע כי עני ראו בחו"ל דבר זה ולא אוכל לפרש מפני פריצי עמינו", עיי"ש.

מצוות רבי
מאיד בעל הנס
כולל עצי חיים
אחד הפרטים המכובד
אלקא דמאיד עני

אל תיקרי מה אלא מא"ה
(ברכות גר')

100 יאהר פונעם תורה פעסטונג

כולל עצי חיים בארה"ק

תרס"ט - תשס"ט

א' תרומה כ"ט שבט
מוגבית השנתית
וויליאמסבורג יע"א
וסעודת הילולא
של מרן הקדושת יו"ט זי"ע

רבינו: דער מאמע ז"ל (מרת הברך משה דל) איז געווען אין קראקא ביי רבי ישע"לע (הרה"ק רבי יצחק ישעי' ממשהויב זצ"ל בן מרת הדברי חיים זצ"ל, זקנו של האדמו"ר שלישי"א, כי אבי אביו הרה"צ ר' חיים יצחק מלויניו זצ"ל היה חתנו של הרה"ק רבי ישע"לע).²

די וועלט האט געזאגט אז רבי ישע"לע האט געהאט די צורה פונעם דברי חיים.

האדמו"ר מטשערנאבל: מיין מאמע ז"ל האט געהערט פון אלטע חסידים אז אויך די שטימע האט ער געהאט ווי דער דברי חיים.

כ'האב געהערט פונעם משעבינער רב (הגאון רבי דוב בעריש ווידענפעלד ד"ל), אז רבי ישע"לע האט דערציילט – ווען ער האט זיך געוואלט אוועק מאכן – אז אין צאנז איז געוועהן א גבאי וואס האט געהייסן דוד יהושע און ער איז מיטגעגאנגען אין מקוה צוזאמען מיטן צאנזער רב און מיט

ומן הראוי לציון מש"כ בס' ומושה הי' רועה (ה"ג ע"ג קצ"ב) מה שסיפר מרת רבינו בעל ברך משה ז"ל שבהיותו בפריעשבורג אחרי המלחמה הלך לדאות את בת מדרשו של מרת החתם סופר, וה"שיעור שטוב" אשר שם למד את שיעוריו לפני התלמידים, וישבו שם מדי יום ביומו מאותבחרים לשמוע את שיעורו.

וס"פ הרה"ג נפתלי הירצקא צויבל שליט"א ראה"כ תו"י שרבינו ז"ל הוסיף ואמר לו שכדוע כשמרת החתם סופר היה גליל ללמוד ה"סגיא היה יו"ט בפריעשבורג מגודל אהבת התורה אשר בער בקרבם עד כדי כך שאפילו הבעלי בתים שבעיר היו גלילים לטא בכגדי שבת לשיעורו של החת"ס, וכשנתבונן בדבר שבחדר קטן זה עוד נפס גם ציבור של בעלי בתים מלבד מאות הבחורים שטאו לשמוע את השעורים, ולא אמר אדם צ"ל המקום מודאי שהי' הדבר מגדד נס ממש.

ועי' בקונטרס מוד"ס ט"ב (ליל שב"ק נצבים השמ"א לשי"ק) שכתב בזה"ל: "וידוע שמה שכתב מרת החתם סופר עיני ראו בהוץ לארץ דבר זה, היה כותבו על השעור שטוב שבבית המדרש שלו בפריעשבורג שההוי"ק כמה מאות תלמידים, אף שהי' מקום קטן כידוע, וכן אצתי גם אני לדאות את המקום בהיותי שם".

2

בברך משה בפרישתו (פר יתרו ע"ג קל"ג) מוזכר דברי תורה ששמע ממנו רבינו בעל דברי יואל בעת שהלכו לשולחנו המהור של הרה"ק רבי ישעי' ממשהויב ז"ל ע' בהותו בשב"ק פר' יתרו בעיר סאטמאר, עיי"ש.

רבי ישע"לע. און רבי ישע"לע איז געווען א נידעריגער, האט איהם זיין מאמע דער דברי חיים געזאגט "ווען וועסטו זיין אזוי גרויס ווי איד?" האט דער גבאי געקוקט מיט וואונדער דיתכן דער צאנזער רב וויל אז מ'זאל זיין אזוי גרויס? ווי ער? האט זיך דער צאנזער רב אנגערופן "אך מיין פשוט אזוי הויך ווי איד".

רבינו: עס איז געווען אמאל ווען מ'האט גערעדט ביים נאסאדער רב זצ"ל איבערן דברי חיים, האט זיך איינער אויסגערדוקט אז ער איז געווען א נידעריגער... א קרומער.... (כדוע שהרה"ק בעל דברי חיים ז"ע היה נמוך קומה וצולע על ירכו), האט זיך דער נאסאדער רב אנגערופן: "חלילה, ער איז געווען גראדער פון אלע גראדע און העכער פון אלע הויכע, און דו זאגסט א נידעריגער און א קרומער!!!". רבי ישע"לע איז געווען דער יונגסטער זון פונעם דברי חיים.

האדמו"ר מטשערנאבל: יא, ער האט נאך געהאט איין יונגערע שוועסטער גימשא, זי איז געוועהן די גלונא רעביצין (אשת הגה"צ רבי בצלאל יהושע מאשקאוויטש זצ"ל מגלונא), זי פלעגט קומען צום זיידן (רבי ישע"לע) אויף שבעות.

רבינו: כ'האב געהערט פון ר' יודאלע ווייס ע"ה – ער האט געוואוינט ביי אונז אין קרית יואל – אז ער האט געוואוינט נאך זיין חתונה אין קלויזנבורג, און ער האט זיך אפגעשפארט געלט צו קויפן זאכן אין שטוב.

די רעביצין גימשא איז געקומען קיין קלויזנבורג נאך געלט, און זי האט נישט מוצליח געוועהן, ווען ער איז אריינגעקומען צו איר האט ער געזעהן אז זי איז נישט גוט אויפגעלייגט, האט ער איר געפרעגט, "רעביצין וואס איז?" האט ער גענומען דאס געלט וואס ער האט פארמאגט – דאס איז געוועהן זיין גאנצע פארמעגן – און ער האט דאס אוועק געגעבן פאר די רעביצין, דעם צאנזער רבי'ס מאכטער, און זי האט זייער הנאה געהאט.

האט זי געזאגט, "יונגערמאן, איך וועל דיר דערציילן א מעשה".

יסודתו בהררי קוד"ש [מרת הקדושת יו"ט זי"ע]

תרס"ט - תשס"ט
 דער כולל עצי חיים איז נתיסד געוואקן פאר הונדערט יאהר צוריק בשנת תרס"ט לפ"ק עפ"י צוואת בעל היולולא מרת הקדושת יום טוב זי"ע

א' תרומה כ"ט שבט מגבית השנתית
 וויליאמסבורג יע"א
וסעודת היולולא
 של מרת הקדושת יו"ט זי"ע

און זי האט דערציילט אז אז ווען זי איז געווען א קליין קינד, האט זי געדארפט האבן א קלייד, און פונעם פאטער האט זי נישט באקומען, האט זי נישט געהאט, שפעטער איז אריין געקומען א ארימע מיידל וואס איז געגאנגען אפגעריסן און איז צוגעגאנגען צום דברי חיים, און געזאגט, "רבי, איך דארף געלט", האט ער איהר געגעבן, און די טאכטער האט אויך געבעטן, האט ער איהר געזאגט, "גוט, גיי מיט איהר צוזאמען קיפן, וועסטו פאר דיר אויך האבן".

יענע איז געגאנגען אפגעריסן האט זי זיך געשעמט צו גיין צוזאמען מיט איהר, האט דער דברי חיים מרגיש געוועהן אז זי האט נישט חשק צו גיין מיט איהר, האט איהם דאס געארט, האט ער איהר געזאגט, "וויילסט נישט גיין צוזאמען מיט א אידיש קינד, ס'איז א זלזול", און ער האט איר געגעבן א קניפ אין פנים, און ער האט איר געפרעגט, "דו ווילסט נישט גיין?", האט זי געזאגט - יעדעס יאר אין דעם טאג שוועלט דאס אויף... א אינטערסאנטע מעשה.³

הארמו"ר מטשערנאבל: דער זיידע איז אלט געווען צוועלף יאהר - די יאהר פון זיין בר מצוה - ווען דער דברי חיים איז נסתלק געווארן, ער האט געהאט די תפילין פון זיין טאטן דער דברי חיים.

רבינו: רבי שלום אליעזר איז אלט געוועהן פערצן יאר, און רבי ישעילע איז אלט געוועהן צוועלף יאהר, און זי איז געווען די יונגסטע.

הארמו"ר מטשערנאבל: צווישן דעם זיידן און רבי שלום אליעזר איז געוועהן א טאכטער פראדיל, די רביצין פון רבי אלעזר אושפיצינער.

3 יש לציין שבס' י"ג אורות (ע"ג י"ח) מובא עובדא מע"ז עם הרבנות גיטשא הנ"ל שהרה"ק מצאנו נתן מעות לנעלים לאחותו של הנה"ק רבי איציקל מפששווארסק, ולה לא נתן, עיי"ש הסיפור באריכות.

רבינו: כ'האב געזעהן - דער זמיגראדער רב (הגהצ"ר סיני האלבערשטאם זצ"ל) שרייבט - אז דער דברי חיים האט געהאט נאך קינדער, און ס'איז איהם אוועק אין א קורצע תקופה דריי קינדער.

הארמו"ר מטשערנאבל: ער האט געהאט א זוהן וואס האט געהייסן לייבושיל, וואס איז איהם אוועק.⁴

רבינו: ער ברענגט דארט אז ער האט געהאט דריי קינדער וואס זענען אוועק, האט ער באשלאסן אז דאס איז ווייל ער האט נישט גענוג לוחם געוועהן אקעגן שיימלען, ער האט צוזאם גערופן דעם עולם צו זאגן א דרשה אין שוהל וועגן די פירצה פון פאה נכרית.⁵

4 עיי' בס' כל הסתוב להיים שבביא שנסתלק בהיותו ילד, ומביא שם ד"ת אחד משמו.

5 וזה לשונו בספר דמדה גנוזה: בשנים ההם התחילו קצת נשים ללבוש בשייטלעך, אשר אא"י היה אומר שהוא אסור על פי דין ואין שום חילוק בין פאה נכרית לשערות עצמן, וכמו שנדפס בשו"ת דברי חיים (ח"ב י"ד סימן נ"ט) וכו'... וכאב מאד לאא"י שעומרים בכל יום על עשה של ואבדיל אתכם מן העמים (ויקרא כ"ו), גם על לא תעשה שלא לא תלכו בחקות הגוי (ויקרא כ"ג), וכתב מכתבים וכו'... אה"כ היה מעשה שנפטר אצלו ג מילדיו שהיה לו מאשתו בת רבי צבי (בסארא) ז"ל, כי עד אז היה לו ממנה ד' ילדים ואו נשארה רק בתו נחמה תחי', אז אמר שברצונו לעשות להם הספד, והלך לביהכ"נ ועשה הספד עליהם ובתוך ההספד אמר שכל זה בא לו מהמת שמהדיש על אסורים הנ"ל, ואמר אא"י שעל דברים אלו אה"ל (שבת קט) חיים אומר לו עשה כך ומחר אומר לו עשה כך עד שאומר לו לך ועבוד עבודה זרה, לאצ' מוסרם לצעוק ולצאת נגד זה בכל סוהו.

ומרן רבינו שליט"א הכיר עובדא זו בשנת תשס"ד כאשר היה השערוריה הגדולה בנוגע השייטלעך המובאים מארץ הודו שהי' בהם חשש תקרובת ע"י, ואדרי שסיפר רבינו הסיפור הנ"ל ממרן הדברי חיים סיים ואמר בה"ל: סאיז א פלא אין א לשון פון א צדיק, ואס דער זיידע דער הייליגער דברי חיים ז"ל האט צוגעשטעלט דעם מאמר חז"ל (שבת קט) כך דרכו של יצר הרע היום אומר לו עשה כך ולמוד אומר לו עשה כך עד שאומר לו לך עבוד עבודה זרה, וואס האט דאס לכאורה צוטאן דער ענין פון שייטלען מיט עבודה זרה, נאר רוח הקודש נדקדק מפיו, ער האט מרגיש געווען אז צום סוף וועט דאס אנקומען צו

א' תרומה כ"ט שבט מגבית השנתית וויליאמסבורג יע"א וסעודת הילולא של מוח הקדושת ח"ט ז"ע

ע"ץ היי"ם היא [מרן העצי חיים זי"ע]

תרס"ט - תשס"ט

דער כולל עצי חיים איז נתייסד געווארן פאר הונדערט יאהר צוריק בשנת תרס"ט לפ"ק דורך מרן ה"עצי חיים" זי"ע

עפ"י צוואת אביו בעל הילולא מרן הקדושת יו"ט זי"ע

ווען דער שינאווא'ער רב איז געוועהן א קינד איז ער אויך געוועהן זייער מסוכן, א וואגן איז איהם אריבער געפאהרן.

הארמו"ר מטשערנאבל: ער איז נאכגעלאפן דעם פאטער, אזוי האט דאס פאסירט.

רבינו: דעמאלטס איז ער געוועהן זייער מסוכן, און דער דברי חיים האט געזאגט, כ'האב מיך איינגעשפארט און מ'האט מיר געמוזט נאכגעבן,⁶ אזוי האט ער איהם אויסגע'פועל'ט.

הארמו"ר מטשערנאבל: ער האט איהם מיט די הענט גלייך געמאכט, און ער האט געשיקט בעטן א ברכה פון ראפשיצ'ער רב.

רבינו: דאס האב איך געהערט אז דער ראפשיצ'ער רב האט איהם געגעבן שמן זית פון הנוכה מ'זאל איהם אנשמירן.

הארמו"ר מטשערנאבל: דער שינאווא'ער רב איז געוועהן אזא גלייכער מענטש, אז אויף דער עלטער האט מען נישט געזען אין די יאהרן אזא גלייכער מענטש, ס'איז איז איהם געווען שמארק אויסגעגלייכט די אברים.

דעם וואס מען איז ליידער אנגעקומען מיט שייטלען צו ענין פון עבודה זרה, ס'איז ממש הפלא ופלא.

6

ראה כס' דברי תורה (מהדו"ת אות ק"א) שלעת וקנותו של הדברי חיים נחלה אחד מנבניו, וציוה להאנשים לומר תהלים בעצור ולהתפלל עבד רפואת החולה, ואמר, הן בימי נדויות כשהיה בני הבכור ר' יהוקאלי (הוא הדי"ק משינאווא) עלם כבן שבע שנים, עברה עליו עגלה מרכבות סוסים, ובא הרופא ואמר וכו' ולא יחיה עוד רק איה שעות, והיה צד לי מאוד מאד, והתנפתי בכבי ובתדונים בבקשתי לפני היוצר בראשית יתברך שמו ונושעתי כי נתרפא בעוה"ש"ת, אבל אז הייתי כעבד פשוט לפני המלך אשר בבקשתו יפיל עצמו לארץ לפני הפתח, אבל ערה לעת וקנתו הנני כשר לפני המלך אשר לא יוכל לבוא בכל עת וכו', על כן לא אוכל להפציר כל כך, אבל אתם כפי חיל המלך תוכלו להתפלל בעד בני החולה, עכ"ד.

רבינו: דער שינאווער רב איז געווען א פעסטער מענטש, א גיבור.

דער מאטע ז"ל האט דערציילט, אז אין ראצפערט איז געוועהן א שאפע מיט א דיקע האלצערנע דעקל, און ס'איז געווען געשפאלטנט, האט דער זיידע ז"ל רבי שלום אליעזר'ל געזאגט אז ער האט דאס נאך מיטגעברענגט פון מארנא, און דער שינאווער רב איז געוועהן ביי איהם - ער איז איינגעשטאנען ביי איהם נישט איינמאל - אינדערפרי האט ער געזאגט ברכת התורה, און ער האט געקלאפט מיט די הענט, מיט אזא פייער האט ער געזאגט ברכת התורה, אז ס'איז געשפאלטן געווארן.⁷

דער זיידע ז"ל האט געוואוינט א היפש פאר יאהר אין מארנא.

הארמו"ר מטשערנאבל: די התונה פונעם זיידן דער עצי חיים איז נאך געוועהן אין מארנא, דער שינאווער רב איז געוועהן אויף די התונה.

וויפיל צייט האט דער זיידע געגעסן קעסט אין מארנא?

רבינו: זעקס חדשים איז ער דארט געווען.

הארמו"ר מטשערנאבל: רבי שלום אליעזר איז אויך געוועהן אסאך יאהרן אין רוסלאנד.

רבינו: אפשר צען יאהר האט ער געוואוינט אין רוסלאנד, ער האט געגעסן קעסט ביי זיין שווער רבי מאטל'ע הארנאסטי'פיל'ער.

הארמו"ר מטשערנאבל: דער מאטע ז"ל האט דערציילט אז ער איז געווען אין צאנז אויף די יארצייט, האט רבי

7

כס' אלה מסעי (צ"ט פ"ו) הביא מה שסיפר מרן רבינו בעל ברך משה זי"ע, כי הרה"ק משינאווא היה לו עבודה גדולה בעת אמירת ברכת התורה בכל יום, וסיפר רבינו שהדי"ק יהודי אחד אשר זכה לראות פעם את הרה"ק משינאווא בעת אמירתו ברכת התורה בבוקר בלהט אש קודש, והיהודי הלזה נחמץ במשך השנים אמנם בכל פעם אשר סיפר מעבודתו והתלהבותו של הרה"ק משינאווא בעת ברכת התורה זלע עיניו נהלי דמעות, ועי"ש שנבואה הסיפור הנ"ל מהארון שנסדק ע"י הברכת התורה הנלהבה של הרה"ק משינאווא זי"ע

מצוות השם
מאיר בעל הנס
כולל עצי חיים
בית הקברות
איתן דמאיר ז"ל

וזאת התורה אשר שם משה [מרן הברך משה זי"ע]

תרס"ט - תשס"ט

דער כולל עצי חיים אז איבערגעפלאנצט געווארן
בשנת תשנ"ב לפ"ק

דורך מרן רבינו הק' בעל "ברך משה" זי"ע
אלץ א דירעקטער המשך פונעם סיגע'ער כולל בארה"ק

א' תרומה כ"ט שבט
מגבית
השנתית
וויליאמסבורג יע"א

וסעודת הילולא
של מרן הקדושת זי"ע

שלום אליעזר! געזאגט מיר זענען דאך ביידע רוסישע, זאל מען ווארטן אז דער עולם וועט אוועק גיין וועלן מיר קענען רעדן פון רוסלאנד, ער האט זייער ליב געהאט צו רעדן פון רוסלאנד.

כ'האב געהערט פון א איד פון ראצפערט, אז דער עצי חיים איז אמאל געקומען צו רבי שלום אליעזר'ל אויף א באווד, און רבי שלום אליעזר איז דעמאלטס נישט געוועהן אינדערהיים, האט ער געזאגט פאר'ן עולם "איך וויל אייך זאגן ווער דער שווער איז", האט ער דערציילט אז ביי זיין חתונה, איז זיין שווער רבי שלום אליעזר'ל נאך געוועהן א יונגערמאן, און זיין פאטער דער קדושת יו"ט האט געזאגט פאר איינעם "דו ווייסט, מיר האבן א נס אז זיי האבן אזא פשטות'דיגע חתונה, ווייל ווען נישט וואלטן מיר זיך געדארפט באהאלטן, און מיר וואלטן נישט געהאט וואס צו מוה'ן".

רבינו: רבי שלום אליעזר'ל האט זיך געפירט זייער בפשטות.

האדמו"ר מטשערנאבל: דער זיידע איז אויך געווען זייער בפשטות, אבער רבי שלום אליעזר'ל איז ממש געווען בפשטות, ממש כל יראה.

דער טאטע האט אמאל פארציילט אז דער סאטמאר'ער רב זי"ע איז געקומען אין קראקא, און ער האט באשטעלט א באווד ביים זיידן, אביסל שפעטער האט דער האנטשינער רבי (הגה"ק רבי הושע העשיל מהאנטשין זצ"ל) באשטעלט א באווד,⁸ האט ער געזאגט אז מ'קען קומען האט מען איהם געפרעגט "דער סאטמאר'ער רב דארף דאך קומען?" האט ער געזאגט אז דער סאטמאר'ער רב וועט במילא קומען שפעט.

ווען דער האנציגער רבי איז שפעטער ארויס געגאנגען האט ער טאקע געטראפן דעם סאטמאר'ער רב קומען.

8

עי' בס' שיח קנים (ח"ב ע"ו כ"ג) שמביא פרטים מאתו הביקור ותוק שיחם.

האט דער האנטשינער רבי געזאגט פאר'ן סאטמאר'ער רב, אז צו זיין זיידע דער גוטער איד (הרה"ק רבי יוסף ברוך מניישטאט זצ"ל בן המאר ושמש) איז געקומען דער צאנזער רב זיך לערנען פשטות.

דאנערשטיג פאר שבת פלעגט ער גיין אין געשעפט קויפן פיש, איז דער צאנזער רב מיטגעגאנגען מיט איהם און צוגעזען די גאנצע זאך, האט איהם דער גוטער איד געזאגט, "הערט זיך איין צאנזער רב, דער חרף איז נישט פאר אייך, צו אייך גייען קומען צו פארן גדולים פון אונגארן, ס'איז נישט פאר אייך".

האט זיך דער צאנזער רב אנגערופן "אויב אזוי וועל איך דאס לאזן פאר מיינע קינדער..."

ווען דער האנטשינער איז ארויס האט ער געזאגט אז יעצט פאר שטייט ער דאס... (בראותו גדול ענותנותו של רבי ישעילען).

רבינו: דער דברי חיים האט געגעבן פאר די קינדער זאלן טיילן שיריים, און דער זיידע רבי שלום אליעזר'ל האט אויסגעטיילט די שיריים, האט דער דברי חיים געזאגט, "קוקט'ס, א אונגאריש'ער רבי טיילט שיריים", ער איז נאך געוועהן א אינגל דעמאלטס.⁹

האדמו"ר מטשערנאבל: איך האב געהערט פונעם באבוב'ער רב (כ"ק אדמו"ר מהר"ש זצ"ל) אז דער דברי חיים האט איהם געזאגט אז ער זאל מקרב זיין איינעם פון משפחת לעפקאוויטש, ווייל ווען ער וועט זיין און אונגארין וועט ער איהם צוריק מקרב זיין.¹⁰

9

עי' בס' דרכי חיים (שי"ל ע"י המשכ"ח ר' רפאל ציטענבוים ז"ל) שדה"ק מצאנו נתן לפיו הי"ב חלות והם היו מוכרים החלות להחסידים, עיי"ש.

10

עיין בס' רבינו הקדוש מראצפערט (שי"ל בשנת תש"י) הסיפור באריכות בשם האדמו"ר מאבוב ששנעו מאמו הצדיקת ע"ה ששמעו מאבה רבי שלו' אליעזר בעצמו.

ועיי"ש ששביא כמה סיפורים שדה"ק מצאנו ניבא עליו שהוא ידר במדינת אונגארין.

צדקת רבי מאיר בעל הנס
כולל עצי חיים
א"י הקודש תשכ"ז
א"י קרא דמאיר עמנו

ויקרא בהם שמי ושם אבותי...

...ומשנה שמחה היא לי כי נקרא שם הכולל
שנתיסד מחדש "עצי חיים" לשמו ולזכרו
הבהיר של כ"ק אבא מאיר זי"ע...

מתוך מכתב קודש של מרן רבינו הק' בעל ברך משה זי"ע

א' תרומה כ"ט שבט
מגבית השנתית
וויליאמסבורג זי"ע
וסעודת הילולא
של מרן הקדושת יו"ט זי"ע

האט ער דערציילט אז ער איז אנגעקומען דארטן אינמיטן נאכט האט ער אנגעטראפן דארטן פונקט די ערשטע אכסניא דעם איד וואס ער האט מקרב געוועהן.

רבינו: ער האט איהם געזאגט ער זאל מקרב זיין אונגארישע אידן, דו וועסט נאך זיין א אונגארישע רבי.¹¹

זכיבדאת רבינו לברך על הפירות

רבינו: כ'האב געהערט אז ווען רבי ישעילע האט געוואוינט אין בעלזא, (בהיותו התן הרחיק רבי יהואל העשיל מקירלאוויץ וצ"ל, התן הרחיק המהרי" מבעלזא וי"ט) אין יענע תקופה איז ער זייער נישט געזונט געווארן, ער איז געווען זייער מסוכן עס האט געהאלטן ממש ביי כלות הנפש, און ער איז געלעגן אזוי באוואוסטלאז, איינע פון די נעכט איז די מצב געווארן ערגער און ערגער, און די דאקטורים האבן געזאגט אז די נאכט אדער וועט ער זיך בעסערן, און אויב נישט...

דער בעלזער רב רבי יהושעילע - האט געזאגט אז די נאכט וויל ער זיין דארטן.

דער בעלזער רב איז טאקע געשטאנען דארטן ביים בעט, אינמיטן האט רבי ישעילע - וואס איז געלעגן באוואוסטלאז - אנגעהויבן אריינצושמעקן עפעס, "אהו! אהו!" שפעטער איז איהם בעסער געווארן און ער האט

געעפנט די אויגן און געבעטן עפעס צו טרינקען, און נאך אפאר שעה האט ער זיך שוין אויפגעשמעלט.

דער בעלזער רב האט איהם שפעטער איבערגעפרעגט, וואס איז געוועהן דעמאלטס ביינאכט, האט ער געזאגט אז ווען ער איז געלעגן אין אזא שווערן מצב האט זיך אים געדאכט אז ער זעהט דעם פאטער - דעם הייליגן דברי חיים - און דער דברי חיים האט איהם געפרעגט "ישעי', וואס פעלט דיר?"; האט ער איהם געזאגט וואס ס'גייט פאר מיט איהם, האט איהם דער פאטער געזאגט "ישעי', אך האב דיר געברענגט א עפל פון גן עדן, איך וועל דאס אפשיילן און דו וועסט דאס שמעקן וועט דיר בעסער ווערן, האט ער איהם אפגעשיילט אן עפל פון גן עדן און איהם געגעבן צו שמעקן, דעמאלטס האט ער אזוי אריינגעצויגן און אריינגעשמעקט, און מיט דעם האט ער געהאט א רפואה".¹²

1 2

מרן רבינו שליט"א סיפר עובדא זו אשתקד בקדושה רבא ביום שמיני עשרת תש"ת ואמר לפרש ביה הפיוט אגונים אשר נאספו ברכות נכספו וכו', הובילם לאהליהם לשלום וימצאו שם שלום וכו'. הנה דרכו בקודש של כ"ק מרן אאמו"ר זללה"ה היה ביום שמיני עשרת לחלק תפוחים, כפי אשר נהגו"ו מרן הדברי חיים, ומנהג קדמונים הוא (מבואר בא"ר סי' תרס"ט סק"א ומקורו מהור"ר מתתום שני אסתר ג'ה) ובוודאי כי גם עתה הוא ממשך בעבודה זו כאשר היתה באמנה אתי בחיים חיות ומחלק תפוחים לכל העם כל אחד זוכה לקבל תפוח מגן עדן אשר סגולתה נשגבה להמשיך רפואה וישועה בכל העיניים

והנה הוה מורגל בפומיה דאבותינו הקדושים להזכיר באלו הימים מאמר הוודר הקדוש (פ' פסח דף ר"ט): שהאבות הקדושים באים מגן עדן העליון להשתתף בשמחת בניהם. וידוע שק"ו הייטב לב זללה"ה אמר פעם בעת ההקפות שהוא רואה את זקנו הישגה משה זללה"ה. וכ"ק מרן דו"ו זללה"ה היה רגיל לאמר (דברי יואל לשנה"ת עמוד תמו) שהגם שאין אנו חיים אתם, אבל אנו מאגינים שהם נמצאים בנאן, עכ"ל. ואנו טדאי שאין אורואים מאומה, אבל מכל מקום אנו מאגינים בכל זה, ובמחוס אנו שבטאם מגן עדן העליון בימים האלו הם נביאים עמהם תפוחים מגן עדן לכל העם הנאספים להמשיך לנו ישועה בכל העיניים

1 1

בס' ומשה הי' רועה (ה"א ע"ו ש"ב) מובא מה שסיפר רבינו כי כשקוטס הר"ק רבי שלום אליעזר' רצה להשתקע באונגארין, היה אז מאוד קשה לקבל "בידגערשאפט" באונגארין, ובכל זאת ניסה רבי שלום אליעזר להפ' לקבל וזינע ונסע לפעסט, וכשהגיע לשם יצא אחד מהפקידים לקראתו ושאלו אם הוא רוצה לקבל "בידגערשאפט" באונגארין, רבי שלום אליעזר' לא האמין למשמע אונזו הוביט עליו בתמהון, אמר לו הלה, בנשרותי הייתי אצל הדברי חיים, ובדרך אתי לישועה שהייתי יקוק לה, ואמר לי "דו אלסט העלפן מינינע קינדער", ועתה כשראתי על הרשימה השם "האלבערשטאם" הבנתי שזה הוא בנו של הדברי חיים, ועליך התסוון הד"ה כשצויה לי לעזור לבניו, ואבן סידר לו ה'בידגערשאפט", ובשנת ת"ש גירשה ממשלת אונגארין את כל היהודים שלא היה להם אזרחות באונגארין ונדרגו אז ל"ע, ולפי שהיה לו לרבי שלום אליעזר' אומארישע בידגערשאפט לא גירשו אותו.

א' תרומה כ"ט שבט
מגבית השנתית
וויליאמסבורג יע"א
וסעודת הילולא
של מוק הקדושת יו"ט י"ע

אלקא דמאיר עננו
מתוך זכרות קודש של מרן רבינו שליט"א

"דער כולל עצי חיים ד'סאטמאר אין בני ברק איז דעם טאטנ'ס הייליגער כולל אין ארץ ישראל לצדקת רבי מאיר בעל הנס..."

האדמו"ר מטשערנאבל: דער בעלזער רב האט געזאגט אז מ'האט איהם געוואלט אפהאלטן פון צו בלייבן דארט, האט ער געזאגט "אזא גאסט איז דא געווען, און ענק האבן מיר געוואלט אפהאלטן".

רבינו: ס'איז יודע אז דער בעלזער רב רבי ישכר בעד האט דעמאלטס געלערנט צוזאמען בחברותא מיט רבי ישעילע, איז געוועהן עפעס א תוספות וואס זיי האבן זיך זייער געמוטשעט אין דעם, זיי האבן נישט געקענט פארשטיין פשט.

ביינאכט האט זיך רבי ישכר בער גע'חלומ'ט אז ער זעט דעם דברי חיים, און דער דברי חיים זאגט איהם פשט אין

וה יש לומר בסוגת הפייט, אגוני"ם אשר נאספו, ישראל מאמינים בני מאמינים אשר אף שאנם רואים מאומה, מכל מקום מאמינים שהאבות הקדושים נמצאים עמנו, ברכות נכספו, ומכה האמונה בהצדיקים זכים להמשך ההשפעות קדושות שמביאים הצדיקים עמם מגן עדן, ועל כן הובילם לאהליהם לשלום וימצאו שם שלום בברכה מרובה בני חיי ומזוגי רויהי וכל טוב, עכד"ק.

*

ובליל שמחת תורה באמצע ההקפות (בהקפות) הוכיז רבינו ג"כ עובדא זה, וביאר שם מה שמצינו בפי' תולדות בעת שנשג יעקב אבינו אל אביו יצחק אבינו לקבל את הברכות, (פראשת כו. יו) וירח את ריח מגדו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני פריח שדה אשר ברכו ה', ופירש"י וירח מלמד שנפסה עמו ריח גן עדן, פריח שדה אשר ברכו ה', זה שדה תפוחים, על פי המוסר בטור (אריה טען תי"ח) שהג הסוכות הוא נד יעקב, ויתכן לומר כי יצחק אבינו ברכו בברכה זו שיהיה לו כח להמשך ישועות ורפואות לפי ישראל בכה שדה תפוחים של גן עדן, ולה פירש"י ראה ריח בני מלמד שנכנס עמו ריח גן עדן, לרמוז על סגולת התפוחים הללו להמשך ישועה לפי ישראל, וסגולת התפוח בדת הסוסות הוא מכה של יעקב אבינו שנתברך מאת יצחק אבינו שיוכל להושיע את בני ישראל.

ובזה יתבאר החידו, הדור נאה זיו העולם נפשי חלת אהבתך, כי נפשינו חולאת בגשמיות וברודניות מאהבת הש"ת, ואין לאל ידנו להושיע מעצמנו, לזאת בקשתנו אטא אל נא רפא נא לה בהראת לה נוע"ם זיך, זה ריח גן עדן, ע"ד הכתוב (תהלים כו ד) לחוות בטעם ה ולבקר בחיכלו. וזה נמשך בעת ההקפות על ידי הצדיקים המשתתפים עמנו באותו זמן, אז תתחוק ותתרפא, היינו השפעת הרפואה, והיתה לה שמחת שלום, בישועה בכל העינים, ועי"ש מה שפי' עוד בזה.

דעם תוס', האט ער דאס פארציילט פאר'ן פאטער, א פלא פון א זאך אז ער האט געזעהן דעם דברי חיים, האט ער איהם געזאגט אז דער דער צאנזער רב איז געקומען אלץ הכרת המזב ווייל דו לער נסמ מיט זיין זוה"ק.¹³

רבינו: ווען איז רבי ישעילע געקומען קיין קראקא? **האדמו"ר מטשערנאבל:** נאך בחייו פונעם שינאווא'ער רב.

דער טאטע האט דערציילט אז דער שינאווא'ער רב פלעגט קיינמאל נישט קומען קיין קראקא, ווייל אנצוקומען צום רמ"א'ס ציין אדער צום מגלה עמוקות ציין האט מען געדארפט גיין אויף קברים, און ער האט נישט געוואלט ארויפגיין אויף קברים, און ער האט אויך נישט געוואלט קומען קיין קראקא און נישט גיין אויפן ציין, איז ער נישט געקומען קיין קראקא, אבער דעמאלטס איז ער יא געקומען, ווייל ער האט נישט געוואלט אז דער זיידע זאל קומען אליינס, איז ער געקומען מיטן זיידן, און דעמאלטס האט מען געבראכן פאר איהם א נייע וועג, מלך פורץ גדר, און מ'האט געמאכט ספעציעל א וועג ער זאל אדורך גיין צום ציין - מ'האט דאס גענוצט שפעטער פאר בויען - אבער פאר איהם האט מען געמאכט א ספעציעלן וועג.

רבינו: דער זיידע רבי שלום אליעזרל האט נאך דעמאלטס נאך געוואוינט אין טארנא (כי בשנת תר"ם עבר לגור בראצפערט והרה"ק משינאווא נסתלק בשנת תרנ"ט).

וכיבר את רבינו לברך על היין

ויברכו רבינו: לחיים לחיים, מיזאל זיך זעהן מתוך שמחה, ברכה והצלחה וכל טוב.

ונפרד רבינו ממנו לשלום

13

ע' בס' חלק לשלום הבא (על סם' אבות פ"ו מ"א) מדהג"ק רבי שאול בראך מקאשוו זצ"ל שמביא ששמע ספור זה מדרה"ק רבי ישע"לע בעצמו, ועי"ש מה שפירש בזה.

מעשה אבות סימן לבנים...

...וכן בקודש חזיתי אצל כ"ק מרן אאמ"ר הגה"ק שמאוד כלתה נפשו להמשיך מסורו ה, על כן יסד כולל עצי חיים לאנ"ש בבני ברק יע"א... וראה בזה המסתת קיום צוואת אבותיו הק'.

א' תרומה כ"ט שבט מגבית השנתית
וויליאמסבורג יע"א
וסעודת הילולא
של מרן הקדושת יו"ט זי"ע

מתוך מכתב קודש של מרן רבינו הגה"ק שליט"א

ביקור הגאון רבי נחום ראמשטיין שליט"א

ראש ישיבת נזר התורה

רבינו קיבל פניו בכבוד

נתפרככה השיחה בעיני קובין "נזר התורה" שיו"ל ע"י השיחה ר"י נזר התורה: מיר האבן אמאל מפרסם געווען אינעם קובין זיבן אופנים ווי דער רבי האט פארענטפערט די קשיא פון בעלזער רב אויף די סוגיא פון עד אחד נאמן באיסרוין.¹⁴

רבינו: יא, ס'איז א שיינע קשיא.

ר"י נזר התורה: ס'איז מיר שווער געווען, דער תרגום יונתן (בראשית 18, ה) זאגט אז הגר איז געוועהן א אייניקל פון נמרוד, נמרוד איז דאך כנען, איז ווי אזוי האט אברהם אבינו איהר געמעגט נעמען אלס אין ארור מדבק בברוך? (בראשית רבה נט, ט).

רבינו: אין פסוק שטייט אז זי איז געוועהן א מצרית (בראשית 18, ג).

ר"י נזר התורה: ער זאגט זי איז געוועהן טאקע בת פרעה, און א אייניקל פון נמרוד, די לשון התרגום איז "הגר ברת פרעה בר נמרוד".

רבינו: ווען זי וואלט געווען א אייניקל דורך איהר מוטער, וואלט אפשר נישט געווען שווער, ווייל די גמרא (יבמות עה) זאגט באומות הלך אחר הזכר, איז טאמער די מוטער

וואלט געווען א טאכטער פון נמרוד, און מ'זאגט ביי אומות הלך אחר הזכר איז זי געוועהן א מצרית (כי אביה היה ממצרים). ר"י נזר התורה: דער ענין פון אין ארור מדבק בברוך ווענדט זיך אויך אין די הלכה?

רבינו: לכאורה, נאר וואס דען איז טייטש באומות הלך אחר הזכר? בפשטות איז דאס כולל אלע ענינים וואס איז דא ביי דעם.

ס'איז דא א גאנצע שמועס אין ערבי נהל (פ' וירא) אז אברהם מיט שרה האבן זיך געקריגט איבער דעם, ווייל ביי ישראל איז דאך די הלכה אז ולדה כמותה (קדושין 50:) און ביי אומות הלך אחר הזכר, אויב פאר מתן תורה האט מען געהאט א דין אזוי ווי א בן נח (ע"י רמב"ן עה"ת ויקרא כה, י) דעמאלטס קומט אויס אז ישמעאל איז א קינד פון אברהם, ווייל הלך אחר הזכר, און אויב מ'האט געהאט א דין ישראל איז דאך ולדה כמותה, איז דאך ישמעאל געוועהן בן הגר.

שרה אמינו האט געזאגט (בראשית כא, א) גרש האמה הזאת ואת "בנה", זי האט געהאלטן אז ישמעאל איז בנה, דער זוהן פון הגר און נישט פון אברהם, ווייל זי האט געהאלטן אז מ'האט א דין ישראל, אברהם האט אבער געהאלטן אז זי האבן א דין בן נח, וועגן דעם שטייט (בראשית כא, יא) וירע הדבר מאוד בעיני אברהם על אודות "בנו".

ר"י נזר התורה: מ'קען ענטפערן (על הקושיא הראשונה) אז דער מדרש ברענגט (בראשית רבה ט, ז) אז לבן האט געזאגט פאר אליעזר (בראשית כה, לא) בא ברוך ה', א"ר יעקב בשם רבי יוחנן א קל וחומר מה-דאך אליעזר וואס איז א ארור, דורך דעם וואס ער האט משמש געוועהן אברהם באמונה איז ער נתהפך געווארן פון ארור צו ברוך, כל שכן ישראל שמשמשים את צדיקים בידיהם ורגליהם על אחת כמה וכמה, זעהט מען אז דורך דאס ביטול וואס ער האט געהאט האט ער באקומען א דין פון א ברוך.

14

בקו' נזר התורה (סיון תשס"ג) על קושיית הגה"ק מהר"ד מבעלזא בסוגיא דעד אחד נאמן באיסרוין (נשין נה) אמר ר' יוחנן מה אעשה שהתורה האמינתו (לעד אחד באיסרוין) זיבן האמינות, אמר ר' יעקב בר ביסנא כה"ג ביה"ב יומה, דכי אמר פיגול מהימן, ומנא דיעיק והסתיב וכל אדם לא היה באהל מועד, אלא לאו משום דמהימן וכו', ופרך ודילמא דחזין בפשפוש (פסח קטן שהיה בבית החליפת רש"י) קשיא. והק' הגה"ק מהר"ד מבעלזא דאכתי יש לחזיח מאהל מועד כמשכן, הלכ' הפרושים שפירשו רש"י ותוס' ל"ה ה' זה באהל מועד כמשכן, גם שם כתוב וכל אדם לא היה באהל מועד, ועכ"ל דכדאי גוונא דאמר פיגול נאמן משום דעד אחד נאמן באיסרוין, ע"כ קושייתו. וכתבו בקובין הג"ל ז' תירוצים מרבינו שליט"א בדרך פלפול וא' בדרך דרוש ואגדה.

מצוות השם
מולד עצי חיים
אורי השרי' מלבי"א
אליהו דמדינת עני

וזאת הברכה אשר ברך מש"ה

...ואל אחינו אנ"ש הצמודים בקירות לבבנו הליו אקרא לחזק את ידי העסקנים ולהתנדב בעין יפה לטובת הכולל... וזכות התורה ולומדיה בטהרה יעמוד לכל התומכים והמסייעים להתברך בברכה המשולשת בתורה ולמלא כל משאלות לבם לטוב...

מתוך מכתב קודש של מרן רבינו הקל' בעל ברך משה זי"ע

א' תרחומה כ"ט שבט
מגבית
השנתית
וויליאמסבורג יע"א

וסעודת הילולא
של מרן הקדושת יו"ט זי"ע

אבער אויפן פסוק וז' ברוך את אברהם בכל (בראשית כא, ד), איז אויך דא א מאן דאמר וואס זאגט אז ישמעאל האט תשובה געטוהן (בראשית רבה נט, ז).

ר"י נור התורה: אנדערע זאגן (בבא בתרא קמא) אז בת היתה לו לאברהם ובכל שמה.

רבינו: תוס' מוטשעט זיך אין בבא בתרא (נף קמא, ד"ה בת) אז לויט דער מאן דאמר וואס האלט אז בן נח מותר באחותו (פנדהרין נה), פארוואס האט אברהם איר נישט חתונה געמאכט מיט יצחק, זאגט תוס' שמה קטנה היתה.

אבער לכאורה וואס הייבט זיך אן די קשיא, א בן נח מאר דאך נישט האלטן שבת (פנדהרין נה),¹⁶ און ער האט דאך יא

רשע היה ולא מסקינן בשמיהו, שניה מיון דאין פלוטא הוי לה למימרה, אמר רבי ישמעאל לא רבי ישמעאל אומר כמי שחילק על הקודם לו, ושלישית קושית הגמרא (פסחים א) על מדה דכלל ופרט דאתי שפיר רק אי אמרינן יש מוקדם ומאוחר בתורה בחד עניינא אבל אם אין מוקדם ומאוחר בתורה בחד עניינא דילמא פרט וכלל הוא ולא כלל ופרט.

אלא יש לומר על פי מה דאיתא בגמרא (בבא בתרא טז) דישמעאל עשה תשובה, דסתיב (בראשית כה ט) ויקברו אותו יצחק וישמעאל בניו, מודחלק כבוד ליצחק שמע מינה דעשה תשובה, ולכאורה בשלמא אי אמרת בחד עניינא יש מוקדם ומאוחר ניהא, אבל אי אמרינן אין מוקדם ומאוחר בחד עניינא נמי, מה ראה מכאן שעשה תשובה, דילמא באמת ישמעאל היה קודם, ולא חלק כבוד ליצחק אלא על סהך צדיק לומר מכאן דבענין אחד יש מוקדם ומאוחר.

ולפי זה מיושב הכל בחדא מחתא, רבי "ישמעאל" מדהיה שמו ישמעאל, ש"מ דעשה ישמעאל תשובה, דאל"כ לא מסקי בשמיהו ועל כרחק אם כן דבענין אחד יש מוקדם ומאוחר, דאם לא כן אין ראה שעשה תשובה כנ"ל לפי"ה דרבי ישמעאל שקראו שם כזה, "אומר" זה אומר לנו שמלמדים מכלל ופרט כיון דיש מוקדם ומאוחר, דאל"כ אי אפשר לדרוש כלל ופרט כי שמא הוא פרט וכלל, ודפח"ה.

16

בשולחן הטהור בליל שב"ק פרשת וירא הזכיר רבינו קשיית הפרשת דרכים (דחש ראשון) מהא דאיתא במדרש (ביד פ"ט ס"ו) ששמר יעקב השבת קודם שנתן. וקשה דהא קי"ל (פנדהרין נה) עכו"ם ששבת חייב מיתה, שנאמר (בראשית ח"ב) זים ולילה לא ישבותו. ואם כן אך שמו האבות את השבת. אלא ודאי מזה ראה שהאבות קודם מתן תורה יצאו מכלל בני נח אפילו להקל, עכ"ה.

דער שפת אמת (היי שרה תרמ"ט) פארענטפערט מיט דעם תוס' קשיא (נישן יא: ד"ה ש"מ) ביי זוכה גמ שהרור לעבד אז ער איז כתופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים, דער עבד איז א בעל חוב ווייל עביד ליה נייח נפשיה, אויב אזוי פארוואס איז ער חב לאחריני, פאר וועמען איז ער חב, זאגט דער שפת אמת אז ער הייסט חב לאחריני פאר די וועלט, ווייל ס'שטייט לעולם בהם תעבודו, אזוי דארף זיין, און אויב כנען איז א בן חורין ווערט הרוב די וועלט, ווייל די ארור איז דבוק אין איהם, די שיעבוד זיינע איז א תיקון העולם, און א שחרור איז א חורבן אויף די וועלט.

לויט דעם קומט אויס אז הגר ווען זי איז געוועהן א שפחה צו שרה האט זי געהאט א דין פון ברוך, דערפאר ווען ס'איז געוועהן ותקל גבירתה בעינה (בראשית טו, ד), האט זי איר אוועק געשיקט, ווייל דעמאלטס ווערט זי צוריק א ארור, האט דער מלאך געזאגט (בראשית טו, ט) שובי אל גברתך והתעני תחת ידיה.

ס'איז דא א ראייה אז ישמעאל האט תשובה געטוהן, ווייל ער האט מקדים געוועהן יצחק פאר זיך, אזוי ווי רש"י זאגט אויפן פסוק (בראשית כה ט) ויקברו אותו יצחק וישמעאל בניו, לכאורה זיין חטא איז דאך געוועהן עבודה זרה גילוי עריות און שפיכות דמים (עיי רש"י בראשית כא, ט) איז וואס האט די תשובה מיט זיינע עבירות, נאר פשט איז אז וויבאלד ער האט משמש געוועהן יצחק איז ער געווארן בטל צו איהם, איז ער ארויס פון כלל ארור צו ברוך.

רבינו: די וועלט זאגט דאך אז דער רבי ר' יונתן (אייבשיץ זצ"ל) האט געזאגט אלס קינד אז פון דעם וואס די תורה איז מקדים יצחק פאר ישמעאל, זעהט מען אז אפילו מ'זאגט אין מוקדם ומאוחר בתורה, אבער בחד עניינא איז יא מוקדם ומאוחר בתורה (פסחים א), פון דא איז די ראייה.¹⁵

15

יסופר כי בהיות הרבי ר' יונתן אייבשיץ ז"ע ילד צעיר לימים אמר פעם לפרש ברייתא דרבי ישמעאל אומר בשלש עשרה מדות התורה נדרשת בהן וכו', והנה לכאורה קשה שלש קושיות, ראשונה קושית התוס' ישנים (יבמא לה) אך קראו להודי בשם ישמעאל, הא ישמעאל

צדקת רבי מאיר בעל הנס
כולל עצי חיים
איתר דמאיר עמנו

זכות אבות יגן עלינו...

...ואלקא דמאיר יעמנו בצירוף זכות אבותינו מייסדי כוללנו להושע בדבר ישועה ורחמים בבני בריכי חיי אריכי ומזוני רויחי, רב ברכות ושובע שמחות, חיי נחת וכט"ס...

מתוך נכתב קודש של מרן רבינו הגה"ק שליט"א

א' תרומה כ"ט שבט

מגבית השנתית
וויליאמסבורג יע"א

וסעודת הילולא
של מרן הקדושת וז"ע

בתורתו בצדקתו (שם כד, קד) און מיט דעם אלעם זאגט ער
עבד אברהם אנכי.

רבינו: דער הפלא"ה (קונטרס אחרון סימן לה ס"ה, ובפנים יפות פ'
ה"י) פרעגט די קשיא אז לויט די שיטה פונעם קדוש מרדוש
(הובא בהגהות מרדכי קידושין סימן תקד, ובאבה"עו סימן ל"ה ס"ו בהגה)
אז ביי קידושין קען מען נישט מאכן א שליח שני, איז ווי
אזוי האט אליעזר געקענט ווערן א שליח צו מקדש זיין?

דער הפלאה מוהט אויף, אז אלס יד עבד כיד רבו קען יא זיין
א שליח שני, א עבד איז מער פון סתם א שליח, און וועגן
דעם האט ער זיך פארגעשמעלט "עבד אברהם אנכי"
במילא קען ער יא זיין א שליח.

ווייל אין אמתין איז שווער א אנדערע קשיא ווי אזוי האט
אליעזר געקענט זיין א שליח צו מקדש זיין רבקה, ער איז
דאך א עבד און כל שאינו בתורת גיטין וקידושין לא מצי
למחוי שליח, נאר ווייל ער איז "זיין" עבד האט ער יא
געקענט זיין א שליח.

אין שו"ת תירוש ויצהר (סימן ל"ג) איז ער מחדש אז אברהם
האט משהרר געוועהן אליעזר פאר ווען ער האט איהם
געשיקט מקדש זיין רבקה.

ר"י נזר התורה: וואס איז מיט די עשה פון לעולם בהם
תעבדו (ויקרא כה, טו)?

רבינו: מצוה שאני, אלץ די מצוה פון פריה ורביה, מאמער
איז דא א צוועק מעג מען, אזוי זאגט דאך די גמרא (ברכות
ט"ז) אז רבי אליעזר שחרר עבדו ער זאל איהם קענען מצרף
זיין צו מנין, זאגט די גמרא מצוה דרבים שאני.

ר"י נזר התורה: ס'איז דא וואס זענען מסביר אז דער
גאנצער ענין פון לעולם בהם תעבדו איז וועגן לא תחנם
(דברים ג, ב), דאס איז נאר אויב מ'איז משהרר צוליב דעם
עבד, אבער אויב האט ער א תועלת איז נישט קיין שאלה.

רבינו: דער ר"ן אין גיטין (דף לה) זאגט אזוי.

תפריד רבינו ממנו לשלוח

רבינו: זייט געזונט, דער אויבערשטער זאל העלפן מ'זאל
ווייטער מצליח זיין מרבה זיין תורה מיט הצלחה מיט
אלעם גוטן.

געהאלטן שבת (ב"ר פ"ג ס"ו), ווייל ער האט דאך מחמיר
געווען אויף זיך אזוי ווי דיני ישראל וכמ"ש בגמרא (יומא כ"ה)
קיים אברהם אבינו כל התורה כולה ואפילו עירובי
תבשילין! איי מ'זעהט דאך אז יעקב אבינו האט גענומען
שתי אחיות, אויף דעם ענטפערט מען (עי' ביצה תואר, ב"ר פ"טו
ס"ו) אז גר שנתגיר קסמן שנולד דמו, במילא ווערן זיי נישט
גערעכנט פאר שתי אחיות (יבמות כ"ב).

ר"י נזר התורה: ס'איז דא נאך וואס ענטפערן אז אין ארץ
ישראל האט מען געהאלטן די תורה, און אין חוץ לארץ
נישט (עי' רמב"ן עה"ת בראשית כ"ה).

רבינו: נו אויב אזוי אז אברהם אבינו איז געווען אין ארץ
ישראל האט ער דאך נישט געקענט התנה מאכן יצחק
מיט זיין שוועסטער, און יצחק האט דאך אויך נישט
געקענט ארום גיין פון ארץ ישראל (בראשית רבה ס"ג, ג) מילא
וואס איז שווער פאר תוספות?

ס'איז דא וואס פרעגן, ווי אזוי איז אליעזר געוועהן א שליח
צו מקדש זיין רבקה, א עבד קען דאך נישט זיין א שליח?

נאר ס'איז דא א מדרש (ילקוט הקת רמז תשס"ה, מסכת סופרים פכ"א
ה"ט) אז אברהם האט געשריגן אויף אליעזר, און פאר פחד
איז איהם ארום געפאלן א ציין, איז ער ארום געגאנגען
בשן ועיין, מילא איז ער געווארן אויס עבד.

ר"י נזר התורה: פון דעסמוועגן ווען אליעזר איז געקומען
האט ער געזאגט (בראשית כד, לד) עבד אברהם אנכי, ער
האט זיך מתייחס געוועהן פאר א עבד, דער מדרש איז
איהם שטארק מושב, אז ער האט זיך ארום געשמעלט
מיט דעם אז ער איז עבד אברהם, אפילו קלסתר פניו היתה
דומה לשל אברהם (ילקוט שמעוני בראשית כד, קט) און המושל

והפלאה בפנים יפות (פ ט) דחה דבריו, דאין מזה ראה כלל, דלדון
ק"ל הדין הולך אחר הלילה, אבל גבי בן נח הלילה הולך אחר היום
ואם כן לילי שסתות לגבי בן נח שייך לערב שבת ומוטר לשבת בו כיון
שעבד ביום הששי, ויום השבת שוכת כיון ששתי לעבוד כליל מוצא
שבת קודש השייכת לבן נח לשבת, ואם כן שבת כישראל ועבד כבן נח
ולא מוכח מידי, עכ"ד.

בשעה שאמרו ישראל "נעשה ונשמע"
מיד אמר הקב"ה ויקחו לי תרומה...

אצינד שבת קבלת התורה זייט אייך מקבל צו שטיצן און אונטערהאלטן
די לומדי כולל עצי חיים אין בני ברק
ביים יערליכן דינער א' תרומה אין ביהמ"ד הגדול 14 הופפער סט.

א' תרומה כ"ט שבט
מוגבית השנתית
וויזיאמסבורג יע"א
וסעודת הילולא
של מו"ק הקדושת יו"ט ז"ע

דברית קודש

מכ"ק מרז רבינו הגה"ק שליט"א

סעודת רעוא דרעווין פרשת בשלה שנת תשס"ט לפ"ק פאלם ספרינגס

לילי"ת, ואז מהני וצריך תפלה, והשלישית היותר גרוע דורו של שמד ר"ל, שאז מדת הדין של מעלה מסכים להרע ח"ו לשונאי ישראל, וגם תפלה לא מהני סתם תפלותי, ואז נקרא סמא"ל ומתחבר עם נוקביה לילי"ת ר"ל וגימטריא שלהם אדו"ם, אם תחשוב מ"ם סתומה לת"ר, והוא ראשי תיבות אין ד'ורש ו'אין מ'בקש, ואז צריך מסירות נפש ומלחמה, עכ"ל.

ובזה ביאר כ"ק מרן אאמו"ר זללה"ה (חידו"ת תלפסח עמוד צח) מאמר המכילתא (פ' בשלה) ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי, אמר הקב"ה למשה הים סוער והשונא רודף ואתה עומד ומרבה בתפלה לפני, אמר לו משה מה עלי לעשות, אמר לו ואתה הרם את מטך. וכל הרואה יפלא לדעת למה לא יתפלל משה בצרת ישראל. אך איתא במדרש (ילקוט בשלה רמז רלד) כשעמדו ישראל על הים, ירד סמא"ל לפני הקב"ה ואמר לפניו רבונו של עולם לא עבדו ישראל עבודה זרה במצרים ואתה עושה להם נסים, והיה משמיע קולו לשר של ים ונתמלא עליהם חמה ובקש לטבען. הרי שאז היתה דורו של שמד שנכשלו בני ישראל בעון עבודה זרה רח"ל, ועל כן הסכים מדת הדין של מעלה להרע לישראל, ואז גם התפלה לא מהני, ולזה אמר לו הקב"ה למשה מה תצעק אלי שאתה עומד ומרבה בתפלה לפני, הלא בעת כזאת אינו מועיל תפלה ח"ו, אמר לו משה אם כן מה עלי לעשות, אמר לו ואתה הרם את מטך, היינו שיבואו בני ישראל בתוך הים במסירות נפש, כי בזמן שאין מועיל תפלה צריך מסירות נפש, עכ"ל.

ויט משה את ידו על הים וגו' ויבקעו המים. איתא במד"ר (פכ"א ס"ה) רבי בניא אומר בזכות אברהם אני בוקע להם את הים, בעבור מה שעשה שנאמר (בראשית כב ג) ויבקע עצי עולה, ואומר ויבקעו המים, וכן מבואר בזה"ק (תרומה דף קע) שהים נקרע בזכות אברהם אבינו, וצ"ב.

ב) עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה זה אלי ואנוהו אלהי אבי וארוממנהו, פירש"י בכבודו נגלה עליהם והיו מראין אותו באצבע, וצריך ביאור הלא הבורא ית"ש אינו גוף ולא ישיגוהו משיגי הגוף ואין לו שום דמיון כלל, ומה שייך לומר שהראהו עליו באצבע.

ג) אלהי אבי, פירש"י לא אני תחלת הקדושה אלא מוחזקת ועומדת לי הקדושה ואלהותו עלי מימי אבותי, וצ"ב מ"ש שהקדושה ואלהותו מוחזקת עלי מימי אבותי.

ד) במדרש רבה (פ"א סל"ו) וירא אלהים את בני ישראל וידע אלהים, ידע שהן עתידין לומר זה אלי ואנוהו עמד וגאלם, וצ"ב.

ונראה בהקדם מה שכתב מרן החתם סופר (פ' וישלח עמוד קסד) לבאר הענין מה שהכין יעקב אבינו את עצמו לנגד עשו לדורן ותפלה ומלחמה, כי יש שלשה בחינות בעשו, האחד כשהוא בבחינת אח, וכן היה תחלת הכוונה שיהיה עשו משמש ליעקב כיששכר עם זבולון, ואז ראוי הוא לדורן, הבחינה השנית כשאין ישראל עושים רצונו של מקום ומתחבר ס"מ שר על עשו עם נוקביה וזהו בחינת שע"ר גימטריא ס"מ

והנה כבר האריכו בספרי קודש (שמח משה פ' תבא) דחטא המר הזה הוא גורם לאריכות הגלות וזה מעכב גאולתן של ישראל. ועל כן להיות בני ישראל במצרים רצה פרעה להתחכם למושיען של ישראל וביקש להחטיא את בני ישראל בחטא זה כדי שיתעכב גאולתן של ישראל. אולם וירא אלהים את בני ישראל וידע אלהים, ידע שעתידין לומר זה אלי, דבשעת קריעת ים סוף ימסרו נפשם על קדושת שמו יתברך ועל ידי זה יאמרו זה אלי, ששורה שם הוי"ה על כל גופם, וכתב א"ז זללה"ה בדברי חיים (פ' נח) דעל ידי מסירות נפש להשי"ת מועיל תשובה גם על חטא זה, עיי"ש. ובני ישראל בצאתם ממצרים עשו תשובה כמבואר במדרש רבה (פכ"א ס"ד), ועל כן עמד וגאלם, דמאחר שימסרו נפשם לה' ויתכפרו כל החטאים, מעתה ראויים הם להגאל בכח המסירות נפש.

ונקדים עוד דברי א"ז זללה"ה בקדושת יו"ט (לראש השנה אות ה) בביאור ענין עקידת יצחק, כי באמת היה נסיון גדול מה שרצה אברהם אבינו למסור נפשו של בנו יחידו ולשוחטו במצות ה', אמנם עבודת אברהם אבינו לא זו בלבד היה אלא יתר על כן, כי כל כך גדלה בלבו אהבת הקב"ה ברשפי אש וההשתוקקות לעשות רצון קונו באין מפריע, כי אהבתו התקועה בלבו הוליד גם בלב בנו יחידו התעוררות להקריב עצמו לעולה אשה ריח ניחוח לה'. ולכן נאמר בתוה"ק והאלהים נסה את אברהם דייקא, דבאמת הראשון במסירות נפש זה היה אברהם אבינו, כי גם מה שיצחק לא מיאן והסכים לזה, זה גופא היה מעבודת אברהם אבינו כי בצדקתו ובקדושתו הפעיל כל כך בלב יצחק מסירות נפש זה ומאתו היה, ולכן נקראת על שמו, יען כי מידו בא לו גם כן התעוררות למס"ג, לכן נאמר והאלקים נסה את אברהם ויאמר אליו קח נא את בנך את יחידי וגו', ר"ל שיקח את יצחק גם כן לבחינה זאת שישתוקק למסור נפשו לה', ואברהם אבינו הוא שפעל והכניס אהבת ה'

והנה פרעה הרשע כל מגמתו היה להחטיא את בני ישראל ולהכשילם ר"ל, וכמו שפיי השל"ה הקדוש (מסכת פסחים דרוש מצה שמורה) הכתוב (דברים כו ו) וירעו אותנו המצריים, שעשו אותנו רעים וחטאים לה'. ומרן דו"ז זללה"ה בדברי יואל (פ' שמות עמוד קג) פ"י כוונת דברי רש"י שהיה פרעה שוחט ילדי ישראל ורוחץ בדמם, כי חז"ל טמנו בזה ברמזו במתק לשונם על מה שאמרו בגמרא (טה"ג). כל המוציא ש"ז לבטלה כאילו שופך דמים שנאמר (ישעיה טו ה) הנחמים באלים תחת כל עץ רענן שוחטי הילדים בנחלים, אל תיקרי שוחטי אלא סוחטי. וזהו הכוונה שהיה פרעה שוחט ילדי ישראל, היינו שביקש תחבולות להחטיא את בני ישראל בחטא הנורא הזה, עכ"ד. וכ"ק מרן אאמו"ר זללה"ה בברך משה (פ' שמות עמוד כה) האריך שפרעה הרשע גזר (שמות ה:) לא תאסיפון לתת תבן לעם, הם ילכו וקושו להם תבן, שהיתה כוונתו שיפוצו בני ישראל בכל ארץ מצרים לקושש קש לתבן, ועל ידי זה ישלו בהרהורי עבירה וראיות אסורות ויפלו ממדרגת קדושתם וככה תתעכב גאולתם, עכ"ד.

והנה איתא בווה"ק (פ' פינחס דף רלח:) כי העושה מצוה שורה שם הוי"ה על האבר שבו עושה המצוה, עיי"ש. ולפי זה כתב האלשיך (הובא בהגדת שמחת הרגל) דכח מסירות נפש הוא תיקון לכל רמ"ח איברים ושם"ה גידים, שמושך עליו אור קדושה על כל האיברים וגידים, עכ"ד.

ובזה יתבאר מה שאמרו בני ישראל זה אלי, ופירש"י באצבע הראהו. כי בני ישראל קפצו לתוך הים במסירות נפש, ועל ידי זה זכו שהיה שורה שם הוי"ה על כל רמ"ח איבריהם ושם"ה גדיהם, ואפילו על ראש האצבע היה שורה שם הוי"ה, ולזה אמרו זה אלי, שראו ששם הוי"ה שורה עליהם, ולזה באצבע"ע הראהו, שהראו על האצבע שגם על האצבעות היה שורה שם הוי"ה מכח המסירות נפש שהיה להם.

בבנו ובזרעו אחריו שגם המה ימסרו נפשם ומאודם לה; ועל זה נאמר יען אשר עשית את הדבר הזה, שהפעיל שגם זרעו אחריו ימסרו נפשם להקב"ה, עכ"ד.

ועל פי זה אמרתי לבאר מאמר הגמרא (גיטין נו):
 בההוא עובדא דאשה ושבעה בניה, אתיוהו לקמא קמיה דקיסר, אמרו ליה פלח לעבודת כוכבים, אמר להו כתיב בתורה (שמות כ ב) אנכי ה' אלהיך, אפקוהו וקטלוהו, אתיוהו לאידך וכן כל בניה, וכולם השיבו לו בפניו והוציאו אותם להריגה, אמרה אימיה, בניי לכו ואמרו לאברהם אביכם אתה עקדת מזבח אחד ואני עקדתי שבעה מזבחות. ולכאורה יפלא מאמריה איך ביקשה אותו אשה להתייהר ולומר שהיא גדולה במעשיה מאברהם אבינו. אמנם לפי האמור י"ל שהאשה אם הבנים אמרה כן מרוב ענותנותה וצדקתה, שאין זה בכחה כלל אלא מכחו של אברהם אבינו, ולזה אמרה בניי לכו ואמרו לאברהם אביכם אתה עקדת מזבח אחד ואני עקדתי שבעה מזבחות, דהיינו כי מכח קדושתו של אברהם אבינו אשר עקד את יצחק בנו על גבי המזבח, נולד כח זה בלבבות בני ישראל עד סוף כל הדורות שימסרו נפשם על קדושת השם, ועל כן גם היא זכתה לעקוד את שבעה בניה, וגם זה הוא מכחו של אברהם אבינו.

והנה בשעת קריעת ים סוף היה זמן קשה בבחינת סתם תפלותי, והעצה היחידה היה אז ויבאו בני ישראל בתוך הים, שימסרו נפשם להשי"ת, וכח וגבורה הלזו שיהיו מוכנים למסירות נפש הגיע להם מכחו של אברהם אבינו אשר השריש כח המסירות נפש ביצחק בנו בשעת העקידה. ולזה דרש המדרש בזכות אברהם אני בוקע להם את הים, בעבור מה שעשה שנאמר ויבקע עצי עולה, אשר בשעת העקידה השריש ביצחק כח של מסירות נפש הנשרש אח"כ בבני ישראל, על ידי זה ויבקעו המים, וזכו לקריעת ים סוף בזכותו של אברהם אבינו.

ובזה יתבאר הכתוב זה אלי ואנוהו, הראהו באצבע, וכאמור שהראו על כל הרמ"ח איברים ואפילו על האצבע שעל כולם היה שורה שם הוי"ה מכח המסירות נפש שלהם, ואומר אלהי אבי וארוממנהו, כי כח המסירות נפש שהיה בקרבם לא היה מכח עצמם, לא אני תחלת הקדושה אלא מוחזקת ועומדת לי הקדושה ואלהותו עלי מימי אבותי, כי כח המסירות נפש נשרש בקרבינו מכחו של אברהם אבינו אשר הטביע בלב בניו עד סוף כל הדורות עד ימינו אלה שיהיו מוכנים למסירות נפש.

והנה ק"ו הדברי חיים זללה"ה העלה דרך על ידי מסירות נפש אפשר ליכות לתשובה אמיתית על חטא זה, וידוע מה שכתב הרה"ק הרבי ר' אלימלך זללה"ה בצעטיל קטן (אותא) בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה וכו' יהיה מהרהר במצות עשה של ונקדשתי בתוך בני ישראל (ויקרא כב לב), ויצויר במחשבתו כאלו איש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים וכו' ומפיל עצמו להאש על קידוש ה' יתברך וכו', אך יזהר שיהיה דובר אמת בלבבו ושתהיה אז בשעת מעשה תקועה מחשבה זו בתוכיות ובפנימיות לבו באמת גמור, ואז מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, ומקיים בזה מצות עשה של ונקדשתי, עכ"ד הקדושים וראויים הדברים למי שאמרם ולאנשים כערכם, אך כמו כן הוא נאמר לאנשים כערכינו, וכל מי שהוא מזרע אברהם נשרש בו כח הקדושה להיות מוכן ומזומן למסור נפשו על קדושת שמו יתברך, ולקבל על עצמו מצות ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך, והוא דבר השווה לכל נפש, ועל ידי שיתאמצו לעשות תשובה בימי השובבי"ם, בצירוף קבלת מסירות נפש לפני הקב"ה, והוא רחום יכפר עון, וימחול לנו על כל עונותינו.

ויל"פ אמרינו תחלה למקראי קודש וכו' ליציאת מצרים, דראשית ותחלת העבודה למי שרוצה לעשות תשובה ולמסור נפשו על קדושת שמו יתברך שיקרא

אמיתית בשלימות בחרטה על העבר וקבלה טובה על להבא שלא ישוב לכסלה עוד, והשי"ת שהוא חנון המרבה לסלוח יקבל התשובה של כלל ישראל, וכימי צאתנו ממצרים יראנו נפלאות, קרינו היום פרשה של קרי"ס, ויושע ה' ביום ההוא את ישראל מיד מצרים, השי"ת עזר בני ישראל בישועה כללית וישועה בפרטית שנושעו בכל הענינים, והקריאה מעורר הזמן כאשר אנו קורין הפרשה, התוה"ק הוא נצחית ויש בו כח הקדושה להשפיע כל הענינים גם כהיום הזה, יעזור השי"ת שנוכה שיושפע משמים ישועה שלימה לכלל ישראל, ונוכה להתרוממות קרן התורה וישראל בהתגלות כבוד שמים עלינו במהרה בימינו אמן.

קודש, והוא חושב לעצמו שאינו יכול לזכות למדינה זו, יקח ראייה וזכר ליציאת מצרים, דגם בני ישראל כאשר יצאו ממצרים היו בשפל המצב, ועם כל זה כאשר באו אל הים בער בקרבם הניצוץ הקדוש של אברהם אבינו אשר על ידי זה מסרו נפשם לקפוץ לתוך הים, וזה נותן חיזוק לכל אחד מישראל, שכל אחד יאמין בעצמו, שאם חלילה יבא לידי נסיון, הוא בכח למסור נפשו על קדושת שמו יתברך, וכיון שכן יכול לקבל על עצמו מסירות נפש בלב שלם, ועי"ז יועיל לו התשובה ויתקבל ברחמים וברצון לפני הקב"ה.

והשי"ת יעזור שנוכה למלאות את הזמן אשר אנו נמצאים בו בימי השובבי"ם, ונוכה לתקן מה שחטאו ופגמו לפני הקב"ה, ונוכה לעשות תשובה

נערך ע"י הוועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ותשוח"ה להם

קמחא דפסחא "ידי חסד"

שעי" קהל יטב לב דסאטמאר קרית יואל בני ברק

ויברך אלוקים את יצח"ק

ברנשי הודא'יה, נשגב בזה מזלצ' טבא ונדיא יאגה, לידידינו האברך היקר המהולל בתשבחות, מקבל כ"א בסבר פנים שימחת, עומד לימינינו בערב פסח, לעזרת משפחות אצ"ש שיחוגו החג בניקל ובריוח,

הר"ר יצחק זאב שווארץ הי"ו

אב"י בעיר צהילה קריית יואל יצ"ו

חתן ידידינו הרבני הנגיד הנכבד, רודף עדקה וחסד, תומך מפעלינו
מוה"ר חיים נחום זוערצבערגער שליט"א

לרגל שמחתו בהולדת בתו שתחי' למז"ט

יה"ר שיזכה לראות ולרוות רב תענוג ונחת מתוך שמחה ואזרה, וימשיך לעמוד לימינינו לשם ולתפארה, ויזכה לאשר ועושר והרחבת הדעת, שישוג ושמחה בכל עת, וכט"ס

המרכים בשיר וקול תודה
 מפעל קמחא דפסחא "ידי חסד"
 שעי" קהל יטב לב דסאטמאר בני ברק

קול עדר וישועה"ט בדרך משה" דהסדרה האממארה

ע"ש כ"ק רבינו הקודה"ט מרון משה בן הגה"ק רבי חיים צבי זיעוועכי"א

קרית יואל - במ ברק

המטרה: להמציא הלוואות גדולות בתשלומים נוחים ביותר לאנ"ש שהגיע זמן כלולות בניהם בשעתו"מ

"חסדי שלמה זלמן"

ע"ש ר' שלמה זלמן ז"ל
בן ר' מרדכי וורבנערער ז"ל
נפ"ע ח' כסלו תשס"ב
☆☆☆

"חסדי ישראל יעקב"

ע"ש ר'
ישראל יעקב אייזנבערגער ז"ל
נפ"ע ט"ו אדר תשמ"ו
ואב"ו ר' נתן נטע ב"ר מנחם
פענדל ז"ל נ"י כ"ז סיון תשנ"ה
ואב"ו מרת דינה ע"ה
ב"ר יעקב ישראל הלוי ז"ל
נפ"ע כ"ט תמוז תשמ"ג
☆☆☆

"חסדי שמואל וחנה"

ע"ש
ר' שמואל זאב לעווי ז"ל
ב"ר יעקב דוב ז"ל
נפ"ע ג' תשרי תשמ"ח
חז"ל מרת חנה ע"ה
ב"ר חיים פשה ז"ל
נפ"ע י"ב חשוון תשל"ז
☆☆☆

"אנש" דר"ש"

ע"ש
ר' אביגדור פרידמאן ז"ל
ב"ר נחמ"י ז"ל
נפ"ע ז' שבט תש"ג
חז"ל מרת חנה לאה ע"ה
ב"ר יעקב פרידענף פבי"ל ז"ל
נפ"ע ב' אלול תשמ"ג
☆☆☆

"צבי"א מר"ם"

ע"ש ר'
צבי אלימלך געלכמאן ז"ל
ב"ר אברהם ז"ל
נפ"ע ד' אלול תשמ"ט
חז"ל מרת בריינדל ע"ה
בת ר' מרדכי מנחם ז"ל
נפ"ע כ"ה תמוז תשמ"ט
☆☆☆

"אפרון נמטי"א"

ע"ש ר'
שמעון דאקא"א ז"ל
בן ר' שניאור זלמן ז"ל
נפ"ע ז' מנחם אב תשנ"ה
☆☆☆

"זכרון חיים צבי"

ע"ש ר' חיים צבי שווארק ז"ל
ב"ר הק"ל איתמר טוב"ל ז"ל
נפ"ע י"ג כסלו תשנ"ה
☆☆☆

"ממכון שבתו"

השנה"ח

"ברכת מזל טוב"

הננו משגרים ברכת מוד"ט חמה ולבבית לאנ"ש החשובים כל אחד בשמו יבורך

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל וחדוה ובהתרגשות עילאה משגרים אנו בזה ברכת מוד"ט אל כבוד

מורינו הגה"צ ראש ישיבתינו שליט"א

ולאביו כ"ק הגה"צ אב"ד דקהילתנו ב"פ שליט"א
לרגל שמחת אירוסי בנו, נכדו הבה"ח משולם זושא הי"ד

הרי"ד חיים מענדל יאזשעף הי"ד

ולאביו הרה"ח ר' יצחק יאזשעף שליט"א

ולחונתו הרה"ח ר' משה חיים ווייס שליט"א

מנהל המוסדות

ולח"ו הרה"ח ר' יהושע ווייס שליט"א

להולדת בנו, נכדם

השלום זכר בבית מדרשינו בשיכון

הכנסתו בביתו של אא"ע"ה ביום שבי"ק בבית מדרשינו בשיכון

הרי"ד נחמן צבי ענגעל הי"ד

ולאביו הרה"ח ר' אברהם מרדכי ענגעל שליט"א

ולחונתו הרה"ח ר' שלמה זלמן דאסקאל שליט"א

גבאי בית מדרשינו בזכרון מאיר

להולדת בתו, נכדתם

קידושא רבא בבית מדרשינו בזכרון מאיר

הרי"ד משולם שרגא יאקאבאוויטש הי"ד

ולאביו הרה"ח ר' יעקב שמשון נחום יאקאבאוויטש שליט"א

ולחונתו הרה"ח ר' חיים שלמה בינדער שליט"א

ולזקינו הרה"ג ר' בן ציון יאקאבאוויטש שליט"א

להולדת בנו ובתו, נכדם ונכדתם

השלום זכר והקדושא רבא בבית מדרשינו בשיכון

הרי"ד יעקב שרגא שוואריץ הי"ד

ולאביו הרה"ח ר' משה שוואריץ שליט"א

להולדת בנו, נכדו

השלום זכר בבית מדרשינו בשיכון

"נפש חיה"

ע"ש הרבנית הדיקת
מרת ח'ל' מייזליש ע"ה
בת מרון ובתו משה ז"ל
נפ"ע ח' שבט תשנ"ג
☆☆☆

"חסדי מנחם משה"

ע"ש
ר' מנחם משה גאנץ
ז"ל
ב"ר דוב ז"ל
נפ"ע י"ג מנחם אב תשמ"ב
☆☆☆

"תהלה לדוד"

ע"ש ר' משה דוד
טעלער ז"ל
ב"ר יחזקאל משולם ז"ל
נפ"ע י"א תשרי תשמ"ח
☆☆☆

"אב"ן ישראל"

ע"ש ר' אברהם נתן
בערנאט ז"ל
ב"ר ישראל ז"ל
נפ"ע ט"ו חשוון תשל"ז
☆☆☆

"ציון לנפש חיה"

ע"ש ר' בן ציון בעטט
ז"ל ב"ר ישראל בני ז"ל
נפ"ע ב' שבט תשנ"ג
חונתו מרת ח'ל' ע"ה
ב"ר חושע ז"ל
נפ"ע י"א סיון תשנ"ה
☆☆☆

"חסדי בא"ר"

ע"ש ר' אלכסנדר
בנעט ז"ל ב"ר עזרא ז"ל
נפ"ע כ"ג ניסן תשמ"ו
חז"ל מרת רייזל ע"ה
ב"ר אפרים ז"ל שמעון
נפ"ע ח' שבט תשנ"א
☆☆☆

משא"ת חיים

ע"ש ר' חיים גרין ז"ל
ב"ר מרדכי מנחם ז"ל
נפ"ע כ"א אדר א' תשמ"ח
חונתו מרת אלטע
שיינדל ע"ה
ב"ר פשה אה"ו ז"ל
נפ"ע י"ב ניסן תשמ"ג